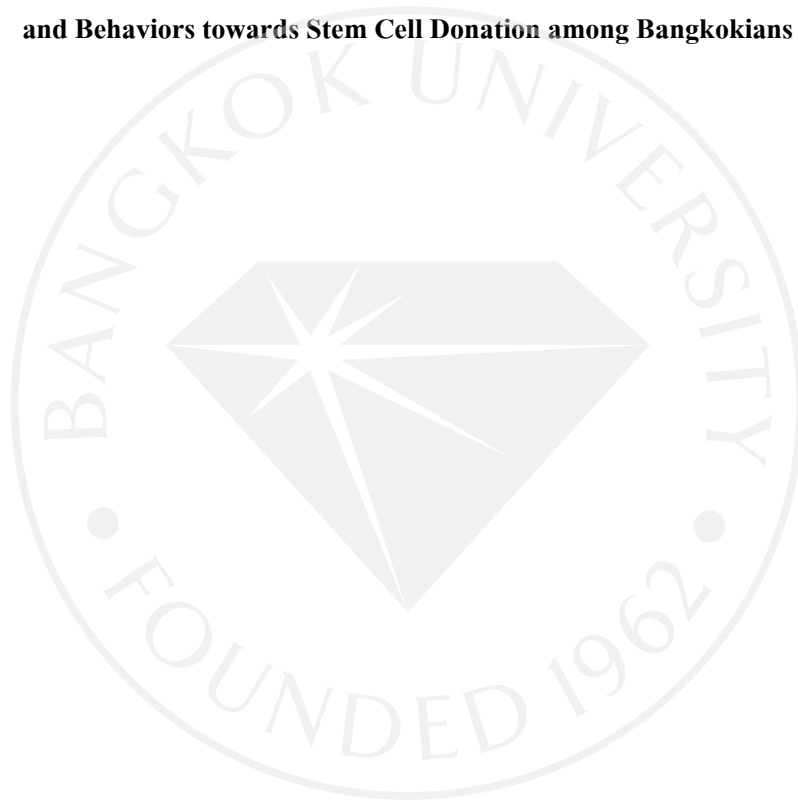

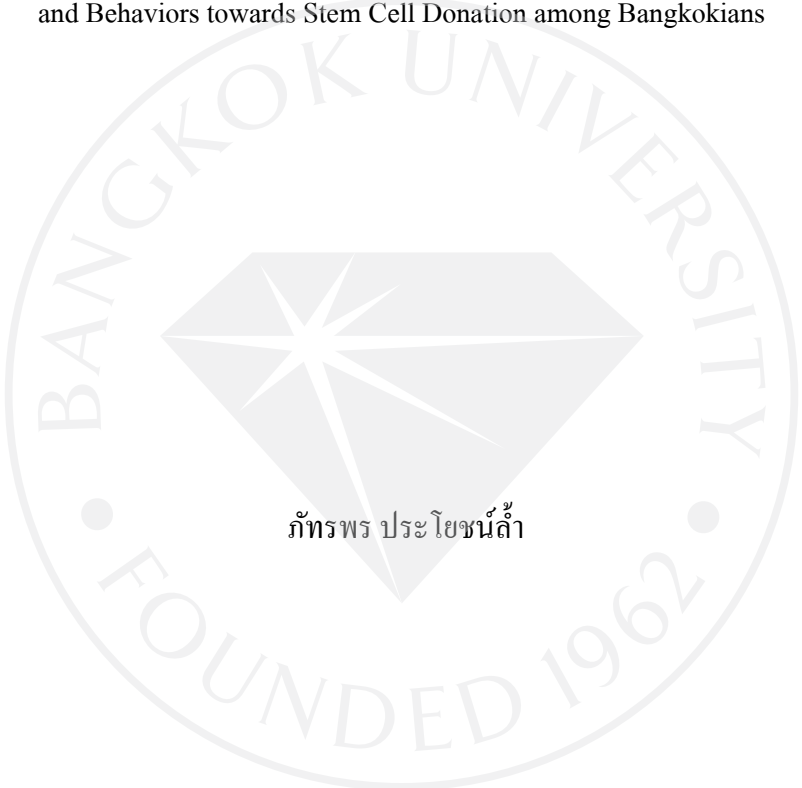
**ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง
กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**

**The Relationship between Information Exposures, Attitudes, Self-concepts
and Behaviors towards Stem Cell Donation among Bangkokians**

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทศนคติ และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง
กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

The Relationship between Information Exposures, Attitudes, Self-concepts
and Behaviors towards Stem Cell Donation among Bangkokians

ภัทรพร ประโยชน์ล้ำ

การศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปีการศึกษา 2554

©2555

ภัทรพร ประโยชน์ล้ำ

สงวนลิขสิทธิ์

ภัทรพร ประโยชน์ล้ำ. ปริญญาโทเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มีนาคม 2555, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการ
บริจาสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร (97 หน้า)

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรพรม ชมงาม

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริจาสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาสเต็มเซลล์ (2) ทักษะคิดต่อพฤติกรรมการบริจาสเต็มเซลล์ (3) แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาสเต็มเซลล์ และ (4) ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเองกับพฤติกรรมการบริจาสเต็มเซลล์

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุระหว่าง 18-50 ปี จำนวน 250 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 10,001-15,000 บาท
2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาสเต็มเซลล์ ยกเว้นจากสื่อบุคคลและสื่อสิ่งพิมพ์ เมื่อพิจารณาการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเปิดรับข่าวสาร ยกเว้นจากสื่อบุคคล โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับสื่อบุคคลซึ่งเป็นเพื่อนหรือคนรู้จักมีมากที่สุด รองลงมาคือจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับสื่อบุคคลที่เป็นแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าหน้าที่รับบริจาค
3. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาสเต็มเซลล์อยู่ในระดับกลาง โดยประเด็น “การบริจาสเต็มเซลล์ควรบริจาคด้วยความสมัครใจและไม่หวังผลตอบแทน” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทรรศนคติ และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง
กับพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย ภัทรพร ประโยชน์ล้ำ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพรหม ชมงาม)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์พาพร มหาสินไพศาล)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวพร หวังพิพัฒน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

8 มีนาคม 2555

4. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์อยู่ในระดับกลาง

5. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์แบบ “บริจาคแน่นนอน” เนื่องจากเหตุผล “เป็นการทำบุญที่ได้กุศล” มากที่สุด ส่วนสาเหตุที่ไม่บริจาคแน่นนอนเนื่องจากเหตุผล “ไม่ทราบข้อมูลที่ชัดเจน” มากที่สุด

6. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ในทิศทางเดียวกัน

7. ทักษะติดต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ในทิศทางตรงกันข้าม

8. แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ในทิศทางตรงกันข้าม

Prayochlam, Pattaraporn. Master of Communication Arts, March 2012, Graduate School, Bangkok University.

The Relationship between Information Exposures, Attitudes, Self-concepts and Behaviors towards Stem Cell Donation among Bangkokians (97 pp.)

Advisor: Asst. Prof. Pornprom Chomngam, Ph.D.

Abstract

The study of “The Relationship between Information Exposures, Attitudes, Self-concepts and Behaviors towards Stem Cell Donation among Bangkokians” aims at the study of (1) information exposures about stem cell donation (2) attitudes towards stem cell donation (3) self-concepts towards stem cell donation and (4) the relationship between information exposures, attitudes, self-concepts and behaviors towards stem cell donation.

This research is a survey research using questionnaires as a tool in collecting data. The questionnaires were administered to respondents in Bangkok who were between 18-50 years old. Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation and Pearson’s Correlation Coefficient were employed for the analysis of the data. Computer program were used for data processing.

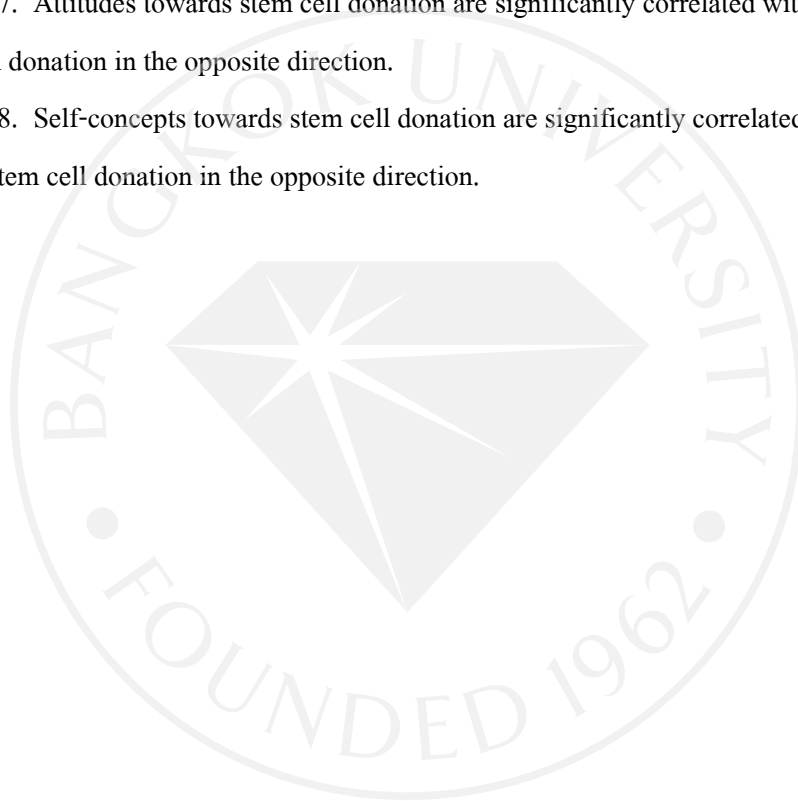
The results show that

1. Most of respondents were female who were 18-25 years old and were undergraduate students, private company officers, and had the average monthly income between 10,001-15,000 baht.

2. Most of respondents were never exposed to information about stem cell donation except from personal media and print media. In terms of media exposures of the Thai Red Cross National Blood Centre, most of respondents were never exposed to information except from personal media, mostly by friends or acquaintances and followed by doctors, nurses or staff donations.

3. Most of respondents had their attitudes towards stem cell donation in the moderate level. The issue “donor stem cell should be voluntary and without expect in return” was the highest mean.

4. Most of respondents had their self-concepts towards stem cell donation in the moderate level.
5. Most of respondents were “determined to be a donor” because “it was a charitable donation” the most. The reason for not being a donor is mostly because “didn’t get a clear information” the most.
6. Information exposures about stem cell donation are significantly correlated with behavior towards stem cell donation in the same direction.
7. Attitudes towards stem cell donation are significantly correlated with behavior toward stem cell donation in the opposite direction.
8. Self-concepts towards stem cell donation are significantly correlated with behavior toward stem cell donation in the opposite direction.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาเฉพาะบุคคลเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรพรม ชมงาม อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดระยะเวลาของการทำงานด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพย์พาพร มหาสินไพศาล ที่ให้เกียรติมาเป็นกรรมการสอบรายงานโครงการศึกษาเฉพาะบุคคลเล่มนี้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและแนวคิดต่างๆ เพื่อปรับปรุงให้รายงานเล่มนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ แพทย์หญิงสร้อยสอาด พิภูสศ ผู้อำนวยการศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย คุณปิยนันท์ คุ่มครอง หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์และจัดหาผู้บริจาคโลหิต และคุณสรุชา รุจิรงค์นางกุล เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ที่กรุณาอนุเคราะห์ให้ข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการทำงานครั้งนี้ อีกทั้งยังสละเวลาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และคอยอำนวยความสะดวกในการเก็บแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ พี่ก๊วย คุณชญัญญา ปิ่นมงคล ที่ช่วยทำให้การติดต่อขอข้อมูลจากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ เป็นไปได้อย่างรวดเร็วและราบรื่น

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดี

และท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และเพื่อนๆ ที่น่ารักทุกคน ที่คอยเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนมาโดยตลอด ไม่ว่าจะท้อแท้หรือเหน็ดเหนื่อยแค่ไหน ซึ่งกำลังใจอันยิ่งใหญ่นี้ ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำโครงการศึกษาเฉพาะบุคคลในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ภัทรพร ประโยชน์ล้ำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
ขอบเขตของงานวิจัย	4
คำถามของงานวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร	6
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	14
แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง	18
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม	21
แนวคิดเกี่ยวกับการบริจาศเต็มเซลล์	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
สมมติฐานของงานวิจัย	30
กรอบแนวคิดตามทฤษฎี	31
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	
ประเภทของงานวิจัย	32
กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา	32
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	32
การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	32
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 (ต่อ) วิธีการดำเนินงานวิจัย	
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	33
เกณฑ์การวัดและเกณฑ์การให้คะแนน	34
การทดสอบเครื่องมือ	36
วิธีการเก็บข้อมูล	37
วิธีการทางสถิติ	38
บทที่ 4 บทวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา	40
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน	56
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา	62
อภิปรายผลการศึกษา	65
ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้	68
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	69
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	75
ภาคผนวก ข ตัวอย่างสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย	86
ประวัติผู้เขียน	97

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1: แสดงลักษณะของแนวคิดเกี่ยวกับตนเองของบุคคล	20
3.1: แสดงค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)	37
4.1: แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์	40
4.2: แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ พฤติกรรมกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์	42
4.3: แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ พฤติกรรมกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์จากสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย	43
4.4: แสดงจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์	47
4.5: แสดงจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์	50
4.6: แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์	53
4.7: แสดงจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เหตุผลในการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์	53
4.8: แสดงจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เหตุผลที่ไม่การบริจาคเพิ่มเติมเซลล์	55
4.9: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรม การบริจาคเพิ่มเติมเซลล์กับพฤติกรรมกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์	57
4.10: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุเกี่ยว กับพฤติกรรมกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์กับพฤติกรรมกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์	57
4.11: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์กับพฤติกรรมกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์	58
4.12: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์กับพฤติกรรมกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.13: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อ อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์	59
4.14: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อพิเศษเกี่ยว กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์	59
4.15: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อกิจกรรม เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์	60
4.16: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลเกี่ยว กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์	60
4.17: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์	61
4.18: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรม การบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์	61

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1: แสดงจำนวนอาสาสมัครบริจาคสเต็มเซลล์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – กุมภาพันธ์ 2555 เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่าย	2
2.1: แสดงถึงองค์ประกอบของทัศนคติ	16
2.2: แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรในงานวิจัย	31

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

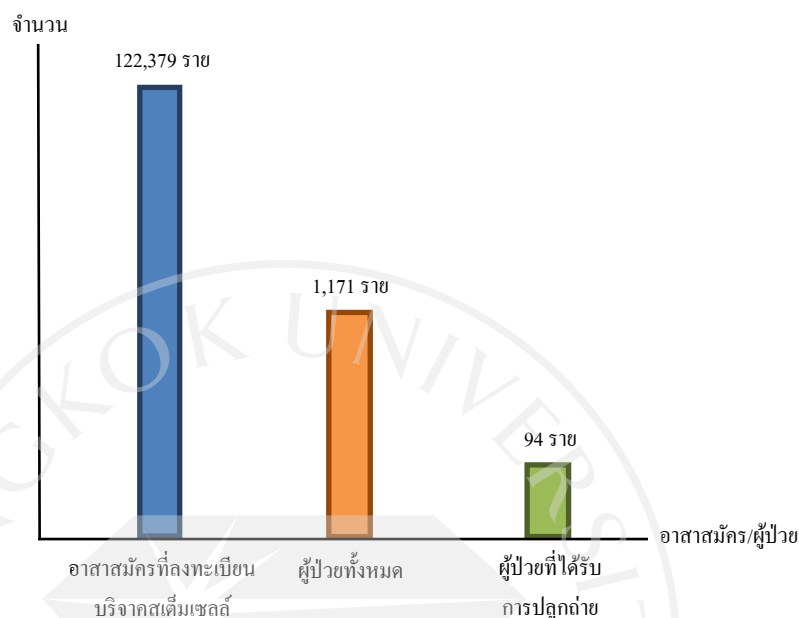
มนุษย์กับโรคร้ายใช้เจ้านั้นถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา แต่หากเลือกได้คงไม่มีมนุษย์คนไหนที่ต้องการที่จะเผชิญกับโรคร้าย ไม่ว่าจะเป็นหนักหรือเบา เพราะนอกจากจะมีผลกระทบต่อระยะเวลาในการใช้ชีวิตอยู่บนโลกนี้แล้ว ยังส่งผลกระทบต่อคนรอบข้าง ครอบครัว และทรัพย์สิน ถึงแม้ว่าเทคโนโลยีทางการแพทย์ในปัจจุบันจะมีวิวัฒนาการเจริญก้าวหน้า มีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในทางการแพทย์เพื่อรักษาผู้ป่วยให้ปลอดภัยและหายขาดจากโรคร้ายต่างๆ แต่ก็ไม่ทั้งหมด ยังมีอีกหลายโรคที่ยังคงไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ หรือบางโรคนั้น ต้องการความช่วยเหลือจากเพื่อนมนุษย์ด้วยกันควบคู่ไปกับการรักษาของแพทย์ เช่น ความต้องการโลหิตและอวัยวะต่างๆ เป็นต้น

ปัจจุบัน ผู้คนทั้งหลายในสังคมต่างมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการบริจาคโลหิตมากขึ้น เห็นได้จากยอดการบริจาคโลหิตที่เพิ่มสูงขึ้นทุกปี แต่ยังคงไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ป่วยที่มีความจำเป็นในการได้รับโลหิตที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตาม ยังมีโรคบางชนิดที่ไม่เพียงแต่ต้องการโลหิตเท่านั้น แต่ยังต้องการส่วนสำคัญในการที่จะช่วยให้ร่างกายของผู้ป่วยสามารถที่จะผลิตโลหิตได้ด้วยตนเอง นั่นคือ “เซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิต หรือ สเต็มเซลล์” ซึ่งเป็นเซลล์ตัวอ่อนของโลหิตที่ยังไม่เจริญเต็มวัย มีความสามารถในการเติบโตไปเป็นเซลล์เม็ดโลหิตแดง เซลล์เม็ดโลหิตขาว เกล็ดโลหิต และส่วนประกอบต่างๆ ของโลหิต (“โครงการธนาคารเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิตแห่งชาติ”, ม.ป.ป.)

โรคที่สามารถรักษาได้ด้วยสเต็มเซลล์ ได้แก่ โรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย มะเร็งกระดูก มะเร็งต่อมน้ำเหลือง โรคโลหิตจางชนิดไขกระดูกฝ่อ และมะเร็งเม็ดเลือดขาว ทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรัง ผู้ป่วยด้วยโรคต่างๆ เหล่านี้ มีความจำเป็นเป็นอย่างมากและมีความต้องการรับบริจาคสเต็มเซลล์เพื่อใช้ในการบรรเทาอาการของโรค และอาจสามารถรักษาให้หายขาดในระยะยาว ซึ่งการบริจาคสเต็มเซลล์นั้นสามารถทำได้ 3 ทาง คือ การบริจาคทางไขกระดูก ทางกระแสโลหิต และจากสายสะดือรกเด็กแรกเกิด

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เป็นองค์กรกลางการกุศลที่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อรณรงค์ สนับสนุนให้มีการบริจาคโลหิต เพื่อใช้ในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน อีกทั้งยังเปรียบเสมือนเป็นธนาคารโลหิตส่วนกลางที่คอยจัดสรรโลหิตไปยังโรงพยาบาลต่างๆ ที่มีความต้องการ ปัจจุบัน นอกจากจะรณรงค์ในเรื่องของการบริจาคโลหิตแล้ว ยังมีการรณรงค์ให้บริจาคส่วนประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวกับโลหิต ได้แก่ พลาสมา เกล็ดโลหิต เม็ดโลหิตแดง และสเต็มเซลล์

ภาพที่ 1.1: กราฟแสดงจำนวนอาสาสมัครบริจาคสเต็มเซลล์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่าย

การรณรงค์ให้บริจาคสเต็มเซลล์นั้น ถือว่าเป็นการช่วยเหลือผู้ป่วยที่เป็นโรคเกี่ยวกับโลหิต และไม่สามารถรักษาด้วยวิธีอื่นได้ และเป็นความหวังเดียวที่จะรักษาผู้ป่วยเหล่านี้ให้หายขาดได้ในปัจจุบัน ซึ่งการเริ่มต้นรณรงค์เกี่ยวกับการรับบริจาคสเต็มเซลล์นั้น ได้เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา จากสถิติพบว่า ตั้งแต่พ.ศ. 2545 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 มีจำนวนอาสาสมัครที่ลงทะเบียนบริจาคสเต็มเซลล์ทั้งหมด 122,379 ราย จำนวนผู้ป่วยทั้งหมดมี 1,171 ราย และจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์จากผู้บริจาคมี 94 ราย แบ่งเป็นผู้ป่วยในประเทศไทย 76 ราย และผู้ป่วยต่างประเทศ 18 ราย (ปียนันท์ คุ้มครอง, 2555)

จากสถิติ สามารถวิเคราะห์ได้ว่า จำนวนอาสาสมัครที่ลงทะเบียนบริจาคสเต็มเซลล์นั้น ยังคงไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ป่วยที่มีมากกว่า 1,000 ราย เนื่องจากมีผู้ได้รับการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์จากผู้บริจาคเพียงแค่ 94 รายเท่านั้น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ผู้รับการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ได้นั้น ทั้งผู้บริจาคและผู้ป่วยที่ได้รับการบริจาค จะต้องมียาโลหิตและเนื้อเยื่อที่สามารถเข้ากันได้ จึงทำให้ยังคงมีผู้ป่วยจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการรักษาให้หายขาดได้ ดังนั้น จึงทำให้เห็นว่า ปัญหาที่สำคัญในขณะนี้คือ การขาดแคลนผู้บริจาคสเต็มเซลล์ ซึ่งยังไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ป่วยที่รอรับความช่วยเหลือ

ปัญหาการขาดแคลนผู้บริจาคสเต็มเซลล์ อาจเนื่องมาจากประชาชนยังขาดความรู้และทัศนคติต่อการบริจาคสเต็มเซลล์ที่ถูกต้อง จึงอาจเกิดความไม่แน่ใจในการตัดสินใจบริจาค ซึ่งอาจนำไปสู่การไม่บริจาคในที่สุด การจะสนับสนุนให้มีการบริจาคสเต็มเซลล์ให้เพียงพอกับความต้องการที่จะนำไปใช้ช่วยเหลือผู้ป่วยที่ยังคงรอการรักษาอยู่ คือการส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ข่าวสารประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้ และการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ให้เกิดขึ้นในวงกว้าง

ในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ เพื่อณรงค์ให้ประชาชนได้รับความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ และเพื่อเชิญชวนให้ประชาชนลงทะเบียนบริจาค แต่ทั้งนี้ ยังพบว่าอยู่ในปริมาณน้อย หากเทียบกับการรณรงค์ให้บริจาคโลหิต เปรียบเทียบได้จากช่องทางในการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ที่ถึงแม้ว่าจะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ครอบคลุมทุกช่องทางเหมือนกัน แต่ก็ยังไม่สามารถเข้าถึงและสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนได้ดีเท่ากับการรณรงค์ให้บริจาคโลหิต

ความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์พฤติกรรมและกระบวนการตัดสินใจบริจาคสเต็มเซลล์ของผู้บริจาค ผู้ศึกษาเห็นว่าเป็นปัญหาที่สำคัญและเป็นประเด็นในปัจจุบัน จึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทัศนคติ และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนากิจกรรมประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและการดำเนินงานของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริจาค สเต็มเซลล์ อันจะส่งผลให้เกิดการเพิ่มจำนวนของผู้ลงทะเบียนบริจาค สเต็มเซลล์ ซึ่งจะทำให้จำนวนผู้ป่วยที่รอรับการรักษาอยู่มีจำนวนลดลง อีกทั้งยังจะเป็นงานวิจัยที่เป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจศึกษาต่อยอดองค์ความรู้เดิม ได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเองกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลผ่านการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นประชาชนเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดช่วงเวลาในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2554 – มกราคม พ.ศ. 2555

คำถามของงานวิจัย

1. ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์อย่างไร
2. ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์อย่างไร
3. ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์อย่างไร
4. การเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์อย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ ทักษะคิด แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง และพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าว
2. ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางการวางแผนการดำเนินงาน และคิดแผนการประชาสัมพันธ์ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ในการส่งเสริมการให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชน เพื่อให้เกิดการบริจาคที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

3. ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางให้กับวงการวิชาการและแวดวงการสื่อสาร ตลอด จนนักศึกษา และบุคคลทั่วไป ที่มีความสนใจในการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต อีกทั้ง ยังเป็นข้อมูล ให้กับวงการแพทย์ โดยเฉพาะบุคลากรที่มีหน้าที่ขอรับบริจาคสเต็มเซลล์ เพื่อนำไปพัฒนาทักษะ การสนใจในการขอรับบริจาคให้ประสบความสำเร็จมากขึ้น

4. ผลการศึกษา จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ขอรับบริจาคสเต็มเซลล์ ที่จะมีโอกาสเพิ่มมากขึ้นใน การได้รับบริจาคสเต็มเซลล์ จากการสนับสนุนของผู้ที่มาบริจาคสเต็มเซลล์ หลังจากได้ที่ได้รับ ความรู้และมีทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเปิดรับข่าวสาร หมายถึง การเคยได้ชม อ่าน หรือรับฟังข่าวสาร และความบ่อยครั้ง ในการเปิดรับข่าวสารในเรื่องการบริจาคสเต็มเซลล์ จากสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์บริการโลหิต แห่งชาติ สภากาชาดไทย

2. ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลในเรื่องการบริจาคสเต็มเซลล์ ที่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

3. แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง หมายถึง ภาพรวมของความคิดและความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง ประกอบไปด้วย การรับรู้ตนเอง การรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น และการรับรู้ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว รวมทั้งค่านิยมต่างๆ

4. พฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ หมายถึง การลงทะเบียนให้สเต็มเซลล์ เพื่อนำไปรักษา ผู้ป่วยที่เป็นโรคเกี่ยวกับโลหิตที่ไม่สามารถรักษาด้วยวิธีอื่น นอกจากการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ เพื่อ เป็นการรักษาให้หายขาด ซึ่งการแสดงความจำนงในการบริจาคสเต็มเซลล์ ผู้บริจาคสามารถแสดง ความจำนงเพื่อลงทะเบียนด้วยความสมัครใจ จากนั้นจะมีการเจาะเก็บตัวอย่างโลหิตไว้ เพื่อนำไป หาผู้ป่วยที่มีผลการตรวจที่เข้ากันได้

5. สเต็มเซลล์ หมายถึง เซลล์ตัวอ่อนของโลหิตที่ยังไม่เจริญเต็มวัย มีความสามารถในการ เติบโตไปเป็นเซลล์เม็ดโลหิตแดง เซลล์เม็ดโลหิตขาว เกล็ดโลหิต และส่วนประกอบต่างๆ ของ โลหิต มีปริมาณมากในไขกระดูก และกระจายตัวอยู่ตามกระแสโลหิต รวมไปถึงสายสะดือของเด็ก แรกเกิด

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาถึง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร
2. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะคิด
3. แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง
4. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม
5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

ในยุคข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันนี้ การรับรู้ข่าวสารต่างๆ ในสังคม ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ และเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยในการตัดสินใจประกอบ การตัดสินใจ เมื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งกำลังตกอยู่ในความไม่แน่ใจ หรือต้องการข้อมูลในการตัดสินใจ บุคคลนั้นจะพยายามคัดเลือกข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง จะไม่รับข้อมูลข่าวสารที่เข้ามาสู่ตนทั้งหมด (วุฒิชัย จานงค์, 2523)

การเปิดรับข่าวสาร หมายถึง ความบ่อยครั้งในการเปิดรับ ระยะเวลา รวมถึงจำนวนสื่อในการเปิดรับ หรือแนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งที่มีอยู่หลากหลายแหล่ง เช่น การเลือกซื้ออ่านหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง เลือกเปิดวิทยุคลื่นใดคลื่นหนึ่ง หรือเลือกชมโทรทัศน์ช่องใดช่องหนึ่ง เป็นต้น (พีระ จิระ โสภณ, 2538)

นอกจากนั้น ข่าวสารยังเป็นที่ทำให้ผู้เปิดรับมีความทันสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น โดยบุคคลที่เปิดรับข่าวสารมากนั้น ย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อม และเป็นคนทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย (Atkin, 1973)

บุคคลจะเลือกเปิดรับข่าวสารจากแหล่งต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการ 6 ประการ คือ (McCombs & Becker, 1979 อ้างใน กฤติกา มาโนช, 2540)

1. เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยติดตามความเคลื่อนไหวและสังเกตการณ์สิ่งต่างๆ รอบตัวจากสื่อมวลชน เพื่อจะได้รู้ทันเหตุการณ์ และรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่สำคัญที่ควรจะเรียนรู้
 2. เพื่อต้องการช่วยตัดสินใจ (Decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสถานะหรือเหตุการณ์ต่างๆ รอบตัวได้
 3. เพื่อการพูดคุยสนทนา (Discussion) การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการพูดคุยสนทนากับผู้อื่นได้
 4. เพื่อความต้องการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความเป็นไปต่างๆ รอบตัวที่เกิดขึ้นในสังคม
 5. เพื่อเสริมความคิดเห็น (Reinforcement) ช่วยเสริมความคิดเห็นเดิมให้มั่นคงยิ่งขึ้น หรือช่วยสนับสนุนในการตัดสินใจที่ได้กระทำไปแล้ว
 6. เพื่อความบันเทิง (Entertainment) เพื่อความเพลิดเพลิน และผ่อนคลายอารมณ์
- ผลของการสื่อสาร ซึ่งเกิดหลังจากการสื่อสารทุกครั้ง จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับสาร ขึ้นอยู่กับตัวผู้รับสารเป็นสำคัญ ซึ่งปัจจัยที่มีผลสำคัญประการหนึ่งคือ กระบวนการเลือกสรร การศึกษาการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านต่างๆ ประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือ (ศศิวิมล ตามไท, 2542)

1. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน โดยผู้รับสารมีความคาดหวังจากสื่อมวลชนว่า การเลือกเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้น จะช่วยตอบสนองความต้องการของตนได้ ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมบางอย่างได้ โดยการเลือกเปิดรับข่าวสารจากสื่อแหล่งใดนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการหรือแรงจูงใจของผู้รับสาร เพราะแต่ละบุคคลจะมีความต้องการและความตั้งใจในการใช้ประโยชน์จากสื่อต่างๆ แตกต่างกันไป
2. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล สื่อบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลที่นำพาข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีปฏิริยาโต้ตอบระหว่างกัน สื่อบุคคลนี้จะมีประโยชน์มากในกรณีที่ผู้ส่งสารหวังผลให้ผู้รับสารเกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับทัศนคติและพฤติกรรม นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจมากขึ้น และสามารถตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจขึ้นด้วย

ในการศึกษาครั้งนี้ สื่อที่ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทยใช้ในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ มีอยู่หลายประเภท โดยสามารถแบ่งประเภทของสื่อได้ดังต่อไปนี้

1. **สื่อโทรทัศน์** (ฝ่ายวิชาการสถาบัน Opinion, 2543; คำรงค์ดี ชัยสนิท, 2537; บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2542)

สื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในปัจจุบันนี้มาก ทั้งยังมีพลังในการหันเหความคิด ทศนคติ และความเชื่อได้มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อชนิดอื่นๆ

ข้อดีของสื่อโทรทัศน์

- ดึงดูดความสนใจของผู้รับได้มากกว่าสื่ออื่นๆ
- ถ่ายทอดข่าวสารได้รวดเร็ว โดยเฉพาะปัจจุบันเทคโนโลยีเจริญขึ้นมาก เช่น การถ่ายทอดผ่านดาวเทียม ทำให้ข่าวเป็นที่น่าเชื่อถือ
- ผู้รับสารสามารถรับข่าวสารเรื่องราวจากโทรทัศน์ได้ดีกว่าสื่ออื่นๆ โดยสามารถเก็บรายละเอียดของข่าวสารได้ดีกว่าสื่อวิทยุหรือหนังสือพิมพ์ เพราะได้เห็นทั้งภาพและได้ยินเสียงในเวลาเดียวกัน
- สามารถเสนอข่าวสารได้ทั้งความเป็นจริงและความบันเทิง
- มีวิธีการพลิกแพลงในการเสนอข่าวสารความรู้ได้มากกว่าสื่ออื่นๆ

ข้อจำกัดของสื่อโทรทัศน์

- เป็นสื่อที่ราคาแพงกว่าสื่ออื่นๆ
- เป็นสื่อประเภทสื่อสารทางเดียว ไม่อาจซักถามได้ทันทีเมื่อสงสัย
- ผู้รับสารต้องมีเวลาและความตั้งใจจริงในการชม จึงจะสามารถรับเรื่องราวข่าวสารได้สมบูรณ์
- จำกัดเนื้อที่คนดู เพราะจอมีขนาดเล็กและจำกัดด้วยกล้อง ถึงแม้จะมีหลายกล้องแต่ก็ไม่ทันใจเท่ากับมองด้วยตาเปล่า

2. **สื่อวิทยุ** (ฝ่ายวิชาการสถาบัน Opinion, 2543; คำรงค์ดี ชัยสนิท, 2537; บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2542)

สื่อวิทยุ เป็นสื่อที่สามารถส่งข่าวได้รวดเร็วและกว้างไกล ถึงแม้ผู้รับข่าวสารจะอ่านหนังสือไม่ออก ก็สามารถรับข่าวสารได้และยังเป็นสื่อที่ประชาชนให้ความเชื่อถือมากที่สุด รองจากสื่อโทรทัศน์ แต่เหนือกว่าหนังสือพิมพ์

ข้อดีของสื่อวิทยุ

- สามารถเข้าถึงประชาชนได้กว้างขวางและทุกระดับ
- ราคาถูก
- สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินควบคู่กันไป

- ถึงผู้รับได้อย่างรวดเร็ว
- เป็นสื่อที่ให้ความรู้สึกเป็นกันเองกับผู้รับ สร้างความรู้สึกใกล้ชิดเหมือนพูดคุยอยู่

ตรงหน้า

- มีประสิทธิภาพกว้างไกล ออกอากาศทีเดียวได้ฟังพร้อมกันหมด แม้อยู่ระยะไกลจากสถานที่ส่งมาก็ตาม

- ให้ความรู้สึกเร้าอารมณ์ และเป็นสื่อที่ใชุ้งใจได้ง่าย เพราะสามารถใช้คำพูด น้ำเสียง จังหวะ ลีลาที่ใส่อารมณ์สนุก ชิงชัง เกียดเค้น จนทำให้ผู้รับเกิดอารมณ์ตามไปด้วย

- สามารถใช้องค์ประกอบหลายอย่างเพื่อดึงดูดความสนใจ เช่น ใช้เพลงประกอบเน้นเสียงหนักเบา เสียงประกอบ และระบบเสียงต่างๆ เป็นต้น

ข้อจำกัดของสื่อวิทยุ

- ไม่สามารถเสนอรายละเอียดเนื้อหาข่าวสารได้มาก และสลับซับซ้อน เพราะต้องใช้ภาษาพูดที่สั้น กระชับ เข้าใจง่าย

- ไม่มีความคงทนถาวร ถ้าผู้ฟังพลาดรายการไปก็ไม่สามารถรับฟังได้อีก

- ถ้าเทคนิคไม่ดีพอก็ไปไม่ถึงผู้รับหรือฟังไม่ชัดเจนได้

- ต้องฟังอย่างมีสมาธิจึงจะได้ใจความทั้งหมด

- ต้องสร้างภาพพจน์ให้ติดสมองเอาเอง แต่ละคนอาจจะสร้างขึ้นมากลางเคลื่อนไม่

ตรงกัน บิดเบือนได้ง่าย

3. สื่อสิ่งพิมพ์ (ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท, 2537; บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2542)

สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อมวลชนที่สำคัญในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และเป็นสื่อที่มีความถาวรสูง ให้รายละเอียดได้มาก ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ และเอกสารการพิมพ์ต่างๆ ที่ใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่สู่ประชาชน สิ่งพิมพ์แต่ละชนิดย่อมมีลักษณะเนื้อหาการส่งสารไปยังผู้รับ ความถูกต้อง รวดเร็ว แตกต่างกัน

ข้อดีของสื่อสิ่งพิมพ์

- ผู้รับสารสามารถควบคุมการรับสารได้ตามความพอใจ คือจะอ่านเมื่อไหร่ ตอนไหน หรือไม่ยอมอ่านตอนไหนก็ได้ตามใจ

- ผู้รับสารจะอ่านซ้ำกี่ครั้งก็ได้

- มีโอกาสใช้ความคิด และเทคนิคใหม่ๆ เข้าช่วยได้เต็มที่ เพื่อชักจูงเรียกร้องความสนใจ ทำให้สื่อชนิดนี้ง่ายต่อการดึงดูดใจ และเผยแพร่แนวความคิดเห็นอย่างดี โดยอาศัยศิลปะการจัดและพิมพ์เป็นสำคัญ

- สร้างความเชื่อถือและศรัทธาได้ง่าย เพราะสื่อชนิดนี้มีลักษณะความมั่นคงถาวรเป็นหลักฐานไม่เสื่อมถอย ไม่มีความผิดพลาด ผู้อ่านมักมีความเชื่อถือในเนื้อหาเรื่องราว และจดจำพิจารณาได้ง่าย

ข้อจำกัดของสื่อสิ่งพิมพ์

- หากต้องการให้ออกมาตี ต้องลงทุนสูง
- ระยะเวลาที่ใช้เตรียมการ ยุ่งตึงต้องใช้เวลานาน
- โอกาสที่จะเข้าถึงประชาชนทุกจุดนั้นทำได้ยาก ต้องอาศัยองค์ประกอบอื่นๆ เช่น

เส้นทางคมนาคม การไปรษณีย์ ผู้อ่านต้องมีความรู้ อ่านออก จึงจะเกิดผลดี

4. สื่ออินเทอร์เน็ต (ศศิธร เทียมถนอม, 2548 อ้างใน พรพรรณ ชมงาม, 2552)

สื่ออินเทอร์เน็ต เป็นสื่อที่ปัจจุบันได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีความรวดเร็ว ไม่จำกัดเนื้อหาในการนำเสนอข่าวสาร และสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้กว้างขวาง

ข้อดีของสื่ออินเทอร์เน็ต

- เป็นช่องทางในการสื่อสารแบบ 2 ทาง ที่ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถโต้ตอบกลับ

ในทันที

- เป็นช่องทางการสื่อสารที่สะดวก รวดเร็ว ไม่จำกัดสถานที่ และไม่มีการขนส่ง

ข้อจำกัดของสื่ออินเทอร์เน็ต

- เป็นสื่อที่มีระบบอิสระ ไม่มีเจ้าของ ทำให้ควบคุมได้ยาก
- สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้เฉพาะกลุ่ม

5. สื่อพิเศษ (ศศิธร เทียมถนอม, 2548 อ้างใน พรพรรณ ชมงาม, 2552)

เป็นสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน เพื่อช่วยกระตุ้น ตอกย้ำ ให้กลุ่มเป้าหมายจดจำในตัวหน่วยงานได้

ข้อดีของสื่อพิเศษ

- สามารถสร้างความน่าสนใจ ทำให้เกิดการจดจำได้ง่าย
- สามารถปรับประยุกต์ เลือกสื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายได้ทุกเพศ ทุกวัย
- เป็นสื่อที่มีความโดดเด่น ไม่ต้องเผยแพร่ร่วมกับสื่ออื่น

ข้อจำกัดของสื่อพิเศษ

- ใช้งบประมาณในการผลิตค่อนข้างสูง
- การคัดเลือกข้อความในการเผยแพร่ต้องสั้น กระชับ และชัดเจน
- เข้าถึงบุคคลได้เฉพาะบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายนั้น

6. สื่อกิจกรรม (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2542)

การจัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิด
ภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร

ข้อดีของสื่อกิจกรรม

- สร้างความสนใจให้กับประชาชนต่อหน่วยงานในทางบวก
- ทำให้ไม่ถูกลืมเลือนในวงสังคมและสื่อมวลชน
- มีลักษณะเป็นการสื่อสาร 2 ทาง ทำให้เกิดการโต้ตอบระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร
- เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้
- เกิดภาพลักษณ์ที่ดี อันเป็นการสร้างผลทางประชาสัมพันธ์แก่หน่วยงานในระยะยาว

ข้อจำกัดของสื่อกิจกรรม

- ใช้งบประมาณค่อนข้างสูง
- จะะกลุ่มเป้าหมายได้ไม่กว้างเท่าสื่อประเภทอื่น
- ต้องอาศัยสื่อมวลชนและสื่ออื่น จึงจะได้ผลในแง่ประชาสัมพันธ์

7. สื่อบุคคล (พรพิมล ปรัชญานุสรณ์, 2524; นภาพรณ์ อัจฉริยะกุล และรุ่งนภา พิตรปรีชา, 2544)

สื่อบุคคล เป็นการสื่อสารที่ใช้บุคคลเป็นผู้ทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโดยวิธีการต่างๆ ได้แก่ การพูดจาแบบเห็นหน้าคำตาท้องอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารจะมีความสัมพันธ์กันในเชิงอำนาจ สื่อประเภทนี้จะไม่มีใครผูกขาดได้เป็นผู้ส่งสารหรือผู้รับสารตลอดเวลา จะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่างๆ เป็นลักษณะการมีส่วนร่วมสูง

คุณลักษณะเฉพาะของสื่อบุคคล

- มีลักษณะที่ยืดหยุ่นสูง สามารถปรับใช้กลยุทธ์ทางการสื่อสารได้ตลอดเวลา
- เป็นสื่อที่พัฒนาได้อย่างมีศักยภาพ เนื่องจากไม่เหมือนสื่อประเภทอื่นๆ ที่เป็นวัตถุ

สิ่งของเสียแล้วก็ซ่อมหรือโยนทิ้ง แต่ข้อเหมือนคือสามารถพัฒนาได้ และศักยภาพในฐานะความเป็นมนุษย์ทำให้สามารถพัฒนาได้อย่างไม่มีวันจบ

- เป็นสื่อที่มีเจตนาและแรงจูงใจสูง

การคัดเลือกข้อมูลข่าวสารของแต่ละบุคคล เป็นสิ่งที่อธิบายถึงพฤติกรรมการสื่อสารของแต่ละบุคคล ว่าความแตกต่างกันทางสภาพส่วนบุคคลหรือสภาพจิตวิทยามีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร โดยมีกระบวนการเลือกสรร (Selective Process) ที่แตกต่างกัน ซึ่งกระบวนการเลือกรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอนที่มีความเกี่ยวข้องกัน ดังต่อไปนี้ (Klapper, 1960)

1. การเลือกรับหรือการเลือกใช้ (Selective Exposure) บุคคลมีโอกาที่จะรับข่าวสารจากแหล่งสารหรือผู้ส่งสารต่าง ๆ จำนวนมากมาย เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องความสามารถในการเปิดรับรวมไปถึงความพึงพอใจต่อแหล่งสารหรือผู้ส่งสาร ส่งผลให้บุคคลมักจะเลือกรับข่าวสารจากผู้ส่งสารที่พอใจ และการแสวงหาข่าวสารที่สนับสนุนทัศนคติเดิมที่ตนเองมีอยู่ รวมถึงเลือกรับข่าวสารตามทักษะและความชำนาญในการรับรู้และเข้าใจข่าวสารของบุคคลนั้น ซึ่งแตกต่างกันในแต่ละบุคคล

2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) เนื่องจากข้อจำกัดของสมองในการรับข้อมูล ในเวลาหนึ่งๆ สมองของคนเราจะถูกกระตุ้นจากข้อมูลข่าวสารต่างๆ จำนวนมาก ทั้งความคิดของตนและสิ่งกระตุ้นภายนอก บุคคลจึงต้องเลือกที่จะให้ความสนใจต่อข่าวสารเท่าที่สมองจะรับได้ ดังนั้นบุคคลมักจะเลือกรับข่าวสารที่ตนเองสนใจ และสอดคล้องกับทัศนคติเดิมของตน โดยหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับความรู้ความเข้าใจหรือทัศนคติเดิมที่มีอยู่ เพื่อไม่ให้เกิดภาวะของความไม่สบายใจ หรือที่เรียกว่า ความไม่สอดคล้องทางด้านความเข้าใจ (Cognitive Dissonance)

3. การเลือกรับรู้และการเลือกตีความ (Selective Perception and Interpretation) บุคคลจะเลือกรับรู้และเลือกตีความหมายของข่าวสารที่ได้รับตามประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ และทัศนคติของแต่ละบุคคล ซึ่งมักจะบิดเบือนข่าวสารที่ได้รับให้สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อที่มีอยู่เดิม ทำให้ข่าวสารที่ไม่สอดคล้องนั้นถูกตัดทิ้งไป

4. การเลือกจดจำ (Selective Retention) บุคคลจะเลือกจดจำเนื้อหาสาระของข่าวสารที่สอดคล้องหรือสนับสนุนทัศนคติของตนเองได้ดีกว่าเรื่องที่ขัดแย้งกับความคิดเดิม เพื่อนำไปเป็นประสบการณ์ในการนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคต ซึ่งข่าวสารที่เลือกจดจำไว้นั้น มักเป็นข่าวสารที่จะช่วยเสริมและสนับสนุนความรู้สึกนึกคิด และทัศนคติของแต่ละบุคคลที่มีอยู่แล้วให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งอาจนำไปไว้ใช้เมื่อเกิดความรู้สึกขัดแย้งและมีสิ่งที่ทำให้ไม่สบายใจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคลมีดังต่อไปนี้ (Hunt & Ruben, 1993 อ้างใน ประมว สตะเวทิน, 2541)

1. ความต้องการ (Need) เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งในกระบวนการเลือก กล่าวคือ ความต้องการทุกอย่างของมนุษย์ ทั้งทางกายและใจ ทั้งระดับสูงและระดับต่ำ ย่อมเป็นตัวกำหนดการเลือกของบุคคล บุคคลจะเลือกตอบสนองความต้องการของตนเอง เพื่อให้ได้ข่าวสารที่ต้องการ เพื่อแสดงรสนิยม เพื่อการยอมรับในสังคม เพื่อความพอใจ

2. ทัศนคติและค่านิยม (Attitude and Values) ทัศนคติ คือความชอบและมีใจโน้มเอียงต่อเรื่องต่าง ๆ ส่วนค่านิยม คือหลักพื้นฐานที่บุคคลยึดถือ เป็นความรู้สึกที่ว่าควรจะทำหรือไม่ควรทำ

อะไรในการมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและบุคคลอื่นๆ ซึ่งทัศนคติและค่านิยมมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อกระบวนการเลือกเปิดรับข่าวสารของแต่ละบุคคล

3. เป้าหมาย (Goal) มนุษย์ทุกคนมีเป้าหมาย มนุษย์ทุกคนกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิตทั้งในเรื่องอาชีพ การเข้าสมาคม การพักผ่อน เป้าหมายของกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นนั้นจะมีอิทธิพลต่อกระบวนการเลือกเปิดรับข่าวสารของแต่ละบุคคล เพื่อสนองเป้าหมายของตน

4. ความสามารถ (Capability) ความสามารถของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รวมทั้งความสามารถด้านภาษา มีอิทธิพลต่อกระบวนการเลือกเปิดรับข่าวสารของแต่ละบุคคล

5. การใช้ประโยชน์ (Utility) กล่าวโดยทั่วไปแล้ว บุคคลจะให้ความสนใจและใช้ความพยายามในการที่จะเข้าใจและจดจำข่าวสารที่ตนเองสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

6. สไตล์ในการสื่อสาร (Communication Style) การเป็นผู้รับสารของแต่ละบุคคลนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสไตล์ในการสื่อสารของแต่ละบุคคล คือ ความชอบหรือไม่ชอบสื่อบางประเภท ดังนั้นบางคนจึงชอบฟังวิทยุ บางคนชอบดูโทรทัศน์ บางคนชอบอ่านหนังสือพิมพ์

7. สถานะ (Context) หมายถึง สถานที่ บุคคล และเวลาที่อยู่ในสถานการณ์ การสื่อสารสิ่งต่างๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกของผู้รับสาร การมีบุคคลอื่นอยู่ด้วย มีอิทธิพลตรงต่อการเลือกใช้สื่อและข่าวสาร การเลือกตีความหมายและเลือกจดจำข่าวสาร

8. ประสบการณ์และนิสัย (Experience and Habit) ในฐานะของผู้รับสาร ผู้รับสารแต่ละคนพัฒนานิสัยการรับสารอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการรับข่าวสาร การพัฒนาความชอบสื่อชนิดใดชนิดหนึ่ง รายการประเภทใดประเภทหนึ่ง ก็เพื่อที่จะได้เลือกใช้สื่อชนิดใดชนิดหนึ่ง สนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตีความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง และเลือกจดจำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

กล่าวโดยสรุปคือ กระบวนการเลือกเปิดรับข่าวสารนั้นมี 4 ลักษณะคือ การเลือกรับหรือการเลือกใช้ การเลือกให้ความสนใจ การเลือกรับรู้และการเลือกตีความ การเลือกจดจำ ซึ่งมีปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดได้แก่ ประสบการณ์ ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมของแต่ละบุคคล เป็นต้น ทำให้แต่ละบุคคลจะเลือกรับข่าวสารที่ตนเองพึงพอใจหรือสอดคล้องกับแนวคิดและทัศนคติของตน ซึ่งกระบวนการเลือกเปิดรับข่าวสารนั้น จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมและการแสดงออกต่อข่าวสารนั้นๆ เช่นเดียวกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ของผู้รับสาร ที่อาจจะมีการตอบสนองต่อสารที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของผู้รับสาร ซึ่งมีความสัมพันธ์พฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

2. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ

คำว่า “ทัศนคติ” ที่มาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “Attitude” นั้น อาจมีการใช้คำอื่นๆ ที่ให้ความหมายเดียวกันได้อีก เช่น เจตคติ เจตนาคติ ทำที่ความรู้สึก เป็นต้น ทั้งนี้ ได้มีนักจิตวิทยาและนักวิจัยหลายท่าน ได้ให้ความหมายของคำว่า “ทัศนคติ” ไว้ดังต่อไปนี้

ทัศนคติ คือ ความโน้มเอียง (Predisposition) ที่เกิดจากการเรียนรู้ เพื่อที่จะตอบสนองต่อวัตถุใดวัตถุหนึ่ง อาจจะออกมาในลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อวัตถุนั้นก็ได้ (Allport, 1986 อ้างใน พรทิพย์ สัมปตตะวนิช, 2541)

ทัศนคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่เรียนรู้เพื่อให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออาจหมายถึงการแสดงความรู้สึกภายในที่สะท้อนว่าบุคคลมีความโน้มเอียง พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อบางสิ่ง (Schiffman & Kanuk, 1994 อ้างใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2538)

ทัศนคติ เป็นความโน้มเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้รับ และแสดงออกเป็นพฤติกรรมในลักษณะของความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรือรู้สึกเฉยๆ ไม่ชอบ ไม่เกลียด (Newcomb, 1954 อ้างใน อนงค์ ผ่องศรี, 2547)

ทัศนคติ หมายถึง ความโน้มเอียงทางความรู้สึกนึกคิดที่ตอบสนองต่อวัตถุหรือสิ่งหนึ่งๆ ไปในทิศทางว่าชอบหรือไม่ชอบ ความโน้มเอียงทางความรู้สึกนั้นเกิดจากการเรียนรู้ รวมถึงการฝังแน่นของความเชื่อของบุคคลที่มีต่อแง่มุมและคุณลักษณะต่างๆ ของวัตถุหนึ่งๆ (อนุชิต เทียงธรรม, 2545)

สรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความโน้มเอียงทางความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ตัวบุคคล สัตว์ สิ่งของ คำพูด หรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ว่าชอบหรือไม่ชอบ พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรือรู้สึกเฉยๆ ไม่ชอบ ไม่เกลียด ซึ่งทัศนคตินั้นก่อตัวจากการเรียนรู้และประสบการณ์ส่วนบุคคล มีลักษณะค่อนข้างที่คงทน แต่ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ หากมีเหตุผลหรือสถานการณ์ที่สำคัญเพียงพอ

ลักษณะของทัศนคติ

ทัศนคติ เป็นส่วนผสมของทั้งข้อเท็จจริงและความเชื่อ ลักษณะของทัศนคติเป็นดังนี้ (อนุชิต เทียงธรรม, 2545; พรทิพย์ สัมปตตะวนิช, 2541)

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้อาจเกิดได้จากการที่บุคคลนั้นๆ มีประสบการณ์ต่อโลกของความเป็นจริง เช่น การได้รับข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากเพื่อน หรือสมาชิกในครอบครัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคล นอกจากนี้ยังมีการเรียนรู้ที่เกิดจากการ

เปิดรับสื่อ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ทักษะคิดนั้นเกิดจากการได้เรียนรู้จากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งนอกจากจะมีอิทธิพลต่อการสร้างทักษะคิดแล้ว ยังมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของทักษะคิดอีกด้วย

2. ทักษะคิดไม่ใช่พฤติกรรม เนื่องจากทักษะคิดเป็นเพียงความโน้มเอียงของความรู้สึกและ เป็นความโน้มเอียงที่จะมีการกระทำได้ตอบสนองไปตามความรู้สึกนั้น ดังนั้น บุคคลอาจจะไม่ได้แสดงพฤติกรรมตามทักษะคิดของตนเองทุกครั้งก็เป็นได้

3. ทักษะคิดจะมีต่อวัตถุหรือสิ่งหนึ่ง กล่าวคือ มนุษย์เราจะต้องมีทักษะคิดต่อวัตถุหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทักษะคิดนั้นไม่ใช่สิ่งที่สามารถเกิดขึ้นลอยๆ ได้ ซึ่งวัตถุหรือสิ่งหนึ่งในที่นี้อาจจะเป็นนามธรรม อาจจะเป็นสิ่งที่ป็นรูปธรรมจับต้องได้ หรืออาจจะเป็นการกระทำของบุคคลก็ได้ ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งเดียวเดี่ยวๆ หรืออยู่ในรูปของกลุ่มก็ได้เช่นกัน

4. ทักษะคิดเป็นสิ่งที่มิทิศทางและระดับความเข้ม ทักษะคิดจะแสดงให้เห็นว่าบุคคลมีความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างไร มีความรู้สึกไปในทิศทางไหน ชอบหรือไม่ชอบ ในทางที่ดีหรือไม่ดี นอกจากนั้นยังแสดงให้เห็นถึงระดับความเข้ม คือระดับความชอบหรือไม่ชอบ ว่ามีมากน้อยแค่ไหน

5. ทักษะคิดเป็นสิ่งที่มิโครงสร้าง นั่นคือ ทักษะคิดเกิดจากการเรียนรู้ที่มีพื้นฐานมาจากความเชื่อที่สัมพันธ์กันหลายๆ ความเชื่อ ดังนั้น การสร้างทักษะคิดหนึ่งขึ้นมาจึงมีการจัดการกับข้อมูลที่เรียนรู้และจัดเป็นกลุ่มทักษะคิดย่อยๆ ที่สัมพันธ์กัน ซึ่งความสัมพันธ์และสอดคล้องกันนั้น เป็นสิ่งที่ทำให้ทักษะคิดมีความคงที่คงทน แต่อย่างไรก็ตาม หากเกิดความไม่สอดคล้องกันของกลุ่มทักษะคิดดังกล่าว ก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทักษะคิดได้

6. ทักษะคิดเปลี่ยนแปลงได้ นอกจากความไม่สอดคล้องกันของกลุ่มทักษะคิดย่อยๆ แล้ว สถานการณ์และสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวบุคคลก็สามารถมีอิทธิพลต่อการสร้างและการเปลี่ยนแปลงทักษะคิด รวมทั้งมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดและพฤติกรรมด้วย

องค์ประกอบของทักษะคิด

ทักษะคิดมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ ส่วนของความเข้าใจหรือความรู้ ส่วนของความรู้สึก และส่วนของพฤติกรรมหรือการกระทำ ซึ่งทั้งสามส่วนจะมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน การเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่ง จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไป องค์ประกอบส่วนอื่นด้วย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ศุภร เสรีรัตน์, 2545; ดารา ทีปะปาล, 2546)

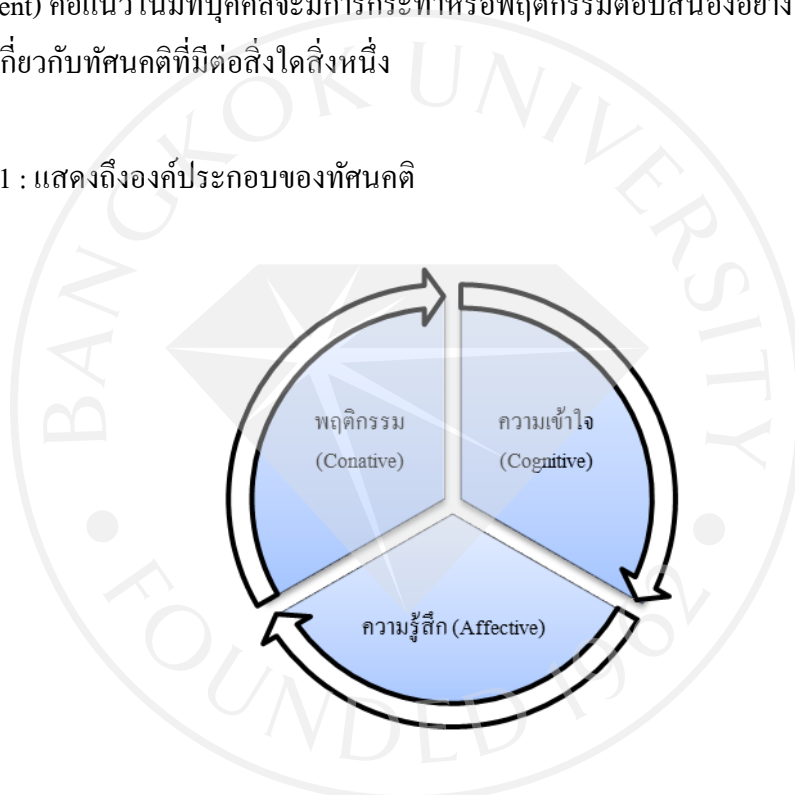
1. องค์ประกอบส่วนของความเข้าใจหรือความรู้ (The Cognitive or Knowledge Component) เป็นส่วนของข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้และ

การรับรู้ที่จำเป็นจะต้องมีการรวมกันของประสบการณ์โดยตรงของทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันจากแหล่งต่างๆ

2. องค์ประกอบส่วนของความรู้สึก (The Affective Component) คือส่วนของอารมณ์หรือความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกทั้งในแง่บวก แง่ลบ หรือความรู้สึกเฉยๆ ของบุคคลที่มีต่อวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่ง อันแสดงถึงระดับความชอบหรือไม่ชอบว่ามีมากน้อยเพียงไร

3. องค์ประกอบส่วนของพฤติกรรมหรือการกระทำ (The Cognitive or Behavior Component) คือแนวโน้มที่บุคคลจะมีการกระทำหรือพฤติกรรมตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ภาพที่ 2.1 : แสดงถึงองค์ประกอบของทัศนคติ

ที่มา : ศุภร เสรีรัตน์. (2545). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: เอ.อาร์. บิซิเนส เพรส.

ความสัมพันธ์ระหว่าง 3 องค์ประกอบ คือ ความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรม ดังแสดงในภาพที่ 2.1 จะเกิดขึ้นในลักษณะที่ว่า บุคคลวางแผนที่จะกระทำการใดๆ เป็นเพราะบุคคลนั้นมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งความรู้สึกที่ดีนั้นเกิดขึ้นเพราะความรู้ความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้นๆ แต่ละองค์ประกอบจะมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ถ้าองค์ประกอบหนึ่งเปลี่ยนจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย

ประเภทของทัศนคติ

บุคคลสามารถแสดงทัศนคติออกได้ 3 ประเภท คือ (ศศิวิมล ตามไท, 2542; สุรเชษฐ พิทยาพิบูลพงศ์, 2546)

1. ทัศนคติเชิงบวก เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออก มีความรู้สึกหรืออารมณ์จากสภาพจิตใจในด้านดีต่อบุคคลอื่น วัตถุสิ่งของ หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง
2. ทัศนคติเชิงลบ เป็นทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความระแวงสงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง
3. ทัศนคติเป็นกลาง เป็นทัศนคติที่ไม่แสดงความคิดเห็นต่อบุคคล เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง

ทั้งนี้ ความเข้มข้นหรือความรุนแรงของทัศนคตินั้น ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในความเชื่อหรือความรู้สึกที่บุคคลมีต่อบุคคลหนึ่ง ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง ทัศนคติของบุคคลจึงอาจมีความซับซ้อนหรือไม่ซับซ้อนได้ ทัศนคติที่ซับซ้อนมักจะมีหลายด้านรวม ทั้งความรู้คอยสนับสนุนอยู่ ส่วนทัศนคติที่ไม่ซับซ้อน มักมีความเชื่อเพียงด้านเดียว ทัศนคติประเภทหลังนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ง่ายมาก (จุฑามาส ปิ่นมณฑล, 2547)

การก่อตัวของทัศนคติ

การกำหนดทัศนคติต่อบุคคล สิ่งของ หรือความคิดใดความคิดหนึ่งนั้น ได้รับอิทธิพลจากสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้ (ดารา ทีปะปาล, 2546; พรทิพย์ สัมปัตตะวนิช, 2541)

1. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct Personal Experience) ทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น จะได้รับอิทธิพลโดยตรงจากประสบการณ์ส่วนบุคคลที่เคยพบเจอ ดังนั้น บุคคลจะมีการประเมินในสิ่งใหม่และสิ่งเก่าอยู่เสมอ เพื่อช่วยในการพัฒนามาเป็นทัศนคติ
2. อิทธิพลของครอบครัวและเพื่อน (Influence of Family and Friends) บุคคลอื่นรอบข้างนั้นจะมีส่วนในการพัฒนาทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดๆ ว่าจะเป็นอย่างไร เช่น ครอบครัว เพื่อน ผู้ร่วมงาน และกลุ่มอิทธิพลอื่นๆ
3. การเปิดรับสื่อมวลชน (Exposure to Mass Media) ปัจจุบัน ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารได้ง่ายขึ้น เนื่องจากมีสื่อต่างๆ ให้เลือกตามความสนใจเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต ซึ่งสื่อเหล่านี้มีผลทำให้บุคคลได้รับความคิดใหม่ๆ การสื่อสารของสื่อวงกว้างเหล่านี้ จะเป็นแหล่งของข้อมูลข่าวสารที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเกิดทัศนคติของผู้บริโภค

กล่าวโดยสรุป ทักษะคิดเป็นความรู้สึกลึกซึ้งหรือความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้น ทักษะคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาสเต็มเซลล์ จึงเป็นความรู้สึกลึกซึ้งหรือความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริจาสเต็มเซลล์ ซึ่งอาจจะเป็นทัศนคติในทางบวก ทางลบ หรือเฉยๆ ก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่าประชาชนนั้นจะได้รับทราบหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริจาสเต็มเซลล์ในลักษณะใด นอกจากนั้น ทักษะคิดที่เกิดขึ้นยังมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ดังนั้น ทักษะคิดต่อพฤติกรรมการบริจาสเต็มเซลล์จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะหากประชาชนนั้นตระหนักถึงความสำคัญของการบริจาสเต็มเซลล์ว่ามีประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้ป่วยให้มีชีวิตใหม่ต่อไป ก็มีแนวโน้มในการบริจาสเต็มเซลล์ในที่สุด

3. แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง

ความหมายของแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะเป็นสิ่งที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล แนวคิดเกี่ยวกับตนเองนั้น มีการใช้คำที่มีความหมายเดียวกันแต่ต่างออกไป เช่น อัตมโนทัศน์ อัตมโนภาพ จินตภาพแห่งตน ภาพลักษณ์ของตัวเอง เป็นต้น รวมไปถึงคำภาษาอังกฤษที่มีการใช้ที่แตกต่างกันออกไป เช่น Self-image, Self-perception, Perception of Self เป็นต้น แต่ทั้งหมดนั้นก็มีความหมายไปในทิศทางเดียวกัน โดยได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง หมายถึง ภาพรวมทั้งหมดที่บุคคลมีความคิดและความรู้สึกที่มีต่อตนเองในฐานะที่ตนเองเป็นวัตถุอย่างหนึ่ง เสมือนหนึ่งบุคคลหมุนตัวรอบๆ เพื่อประเมินอย่างมีวัตถุประสงค์เพื่อจะบอกว่า เขาคือใคร และเขาเป็นอะไรนั่นเอง ดังนั้น การแสดงพฤติกรรมจะมีความสอดคล้องกับแนวคิดของตนเอง (Mowen & Minor, 1998)

แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง หมายถึง ทักษะคิดที่บุคคลมีต่อตัวเอง โดยตนเองเป็นสิ่งที่จะต้องประเมินด้วย ทักษะคิดโดยรวมที่มีต่อตนเอง ส่วนมากมักจะเป็นบวก แต่ก็ไม่จริงเสมอไป แต่แน่นอนที่สุดที่คนเรามักจะประเมินตนเองในทางบวกมากกว่าผู้อื่น (ดารา ทีปะปาล, 2546)

อัตมโนภาพ เป็นภาพรวมของความคิดและความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง ซึ่งประกอบด้วย การรับรู้ตนเอง การรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น และการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเขา รวมทั้งค่านิยมต่างๆ ที่ผูกพันกับการรับรู้ต่างๆ (ชูชัย สมิทธิไกร, 2553)

โดยสรุป แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) คือ ภาพรวมของความคิดและความรู้สึกทั้งหมดที่บุคคลมีการรับรู้ต่อตนเอง ต่อความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น และต่อสิ่งแวดล้อม

รอบตัว ซึ่งมีทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ซึ่งการรับรู้นี้จะนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับตนเองมีคุณลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้ (Purkey, 1988 อ้างใน ชูชัย สมิทธิไกร, 2553)

1. แนวคิดเกี่ยวกับตนเองเกิดจากการเรียนรู้ (Self-concept is Learned) คือ ไม่ได้เป็นสิ่งที่มีมาแต่กำเนิด บุคคลจะเริ่มสร้างความรู้สึกรู้จักเกี่ยวกับตนเองตั้งแต่ช่วงแรกเกิด และผ่านการปรับแต่งจากการมีประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยเฉพาะบุคคลที่มีความสำคัญต่อบุคคลนั้น เช่น ครอบครัว ดังนั้น แนวคิดเกี่ยวกับตนเองจึงเกิดจากประสบการณ์ทางสังคมของบุคคล ซึ่งอาจมีการรับรู้ตนเองที่แตกต่างกันตามกาลเวลาและประสบการณ์ที่ได้รับ และอาจแตกต่างจากภาพลักษณ์ที่บุคคลอื่นรับรู้

2. แนวคิดเกี่ยวกับตนเองมีระบบระเบียบ (Self-concept is Organized) คือ มีความคงที่และเป็นระเบียบ บุคคลแต่ละคนจะมีการรับรู้เกี่ยวกับตนเองที่หลากหลาย และสิ่งที่รับรู้จะได้รับการจัดระเบียบให้อยู่ด้วยกัน นอกจากนั้น แนวคิดเกี่ยวกับตนเองยังมีความคงที่ ไม่เปลี่ยนแปลงอย่างง่าย ๆ โดยเฉพาะความเชื่อเกี่ยวกับตนเองที่มีความสำคัญต่อบุคคล จะยิ่งยากต่อการเปลี่ยนแปลง

3. แนวคิดเกี่ยวกับตนเองมีลักษณะเป็นพลวัต (Self-concept is Dynamic) แนวคิดเกี่ยวกับตนเองจะไม่หยุดนิ่งเฉย แต่จะมีลักษณะเหมือนเข็มทิศที่จะชี้ไปทางทิศเหนือเสมอ ซึ่งลักษณะเช่นนี้ไม่เพียงแต่จะคอยชี้นำการรับรู้ตนเองและผู้อื่นเท่านั้น แต่จะคอยชี้แนะแนวทางการกระทำและควบคุมให้บุคคลมีความคงเส้นคงวาในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ

องค์ประกอบของแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับตนเองนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ส่วน (ตามตารางที่ 2.1) ซึ่งแสดงในรูปของเมตริกซ์ เปรียบเทียบระหว่างในความเป็นจริงกับในอุดมคติ กับในมุมมองของตนเองกับในมุมมองของสังคม จึงทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง 4 มิติ ดังต่อไปนี้ (คารา ทิปะปาล, 2546; ชูชัย สมิทธิไกร, 2553; ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2538; อนุชิต เทียงธรรม, 2545)

ตารางที่ 2.1 : แสดงลักษณะของแนวคิดเกี่ยวกับตนเองของบุคคล

ลักษณะของแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (Dimensions)	ตนเองที่แท้จริง (Actual self-concept)	ตนเองในอุดมคติ (Ideal self-concept)
ในแง่ของตนเอง (Private self)	ฉันมองตนเองแท้จริง ว่ามีลักษณะอย่างไร	ฉันอยากจะให้ฉันมอง ตนเองเป็นอย่างไร
ในแง่ของสังคม (Social self)	คนอื่นมองฉันแท้จริง ว่ามีลักษณะอย่างไร	ฉันอยากจะให้คนอื่น มองฉันเป็นอย่างไร

ที่มา : ดารา ทีปะปาล. (2546). พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior). กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์น.

1. แนวคิดเกี่ยวกับตนเองที่แท้จริง (Actual Self-concept) เป็นการมองตนเองตามที่เป็นจริงว่าตนเองเป็นคนอย่างไร มีบุคลิกภาพและนิสัยส่วนตัวอย่างไร ซึ่งส่วนนี้ตัวบุคคลเองมักจะมองไม่เห็น และการรับรู้ที่นั่นอาจตรงหรือไม่ตรงกับความจริงก็ได้ เช่น บางคนอาจรู้ว่าตนเองเป็นคนที่ไม่ฉลาดหรือสวย ทั้งที่ในความเป็นจริงอาจจะไม่ได้เป็นเช่นนั้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับตนเองในอุดมคติ (Ideal Self-concept) เป็นการมองตนเองในอุดมคติจินตนาการถึงตนเองที่ใฝ่ฝันอยากจะเป็น ประารถอยากจะเป็น รวมทั้งอยากให้ผู้อื่นมองตนเองเป็นเช่นนั้นด้วยเช่น บางคนอาจมีความปรารถนาที่จะมีรูปร่างผอมเพรียว

3. แนวคิดเกี่ยวกับตนเองที่สังคมรับรู้ (Social Self-concept) เป็นการมองตนเองในสายตาของผู้อื่นหรือความเชื่อที่ผู้อื่นมีการรับรู้เกี่ยวกับตนเองอย่างไร ซึ่งอาจจะเหมือนหรือแตกต่างจากการรับรู้ของตนเองก็ได้ เช่น บางคนอาจเชื่อว่าผู้อื่นมองว่าตนเป็นคนที่เรียบร้อย แต่ตนเองกลับรับรู้ว่าเป็นคนที่ไม่ค่อยเรียบร้อยนัก

4. แนวคิดเกี่ยวกับตนเองที่อยากให้สังคมรับรู้ (Ideal Social Self-concept) เป็นการมองตนเองว่าปรารถนาอยากจะทำให้ผู้อื่นรับรู้เกี่ยวกับตนเองอย่างไร เช่น อยากจะให้กลุ่มเพื่อนรู้ว่าตนเองเป็นคนที่ทันสมัย ความต้องการนี้จึงทำให้เลือกกระทำสิ่งๆ ที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของสังคม เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น

โดยทั่วไปแล้ว บุคคลจะพยายามปกป้องความเป็นตัวตนของตนเอง ดังนั้น การรับรู้ตนเองหรือแนวคิดเกี่ยวกับตนเองจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรม กล่าวคือ บุคคลมักจะมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับตนที่รับรู้หรือภาพลักษณ์ของตน และมักจะรู้สึกอึดอัดหรือไม่สบายใจเมื่อพฤติกรรมนั้นขัดแย้งกับตัวตนของตนเอง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม และบุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมที่มีความสอดคล้องกับการรับรู้เกี่ยวกับตนเองของตน ดังนั้น หากประชาชนมีการรับรู้เกี่ยวกับตนเองที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการบริจาสเต็มเซลล์ในทางบวก อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการบริจาสเต็มเซลล์ที่เพิ่มขึ้น ในทางกลับกัน ประชาชนอาจมีการรับรู้เกี่ยวกับตนเองที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการบริจาสเต็มเซลล์ในทางลบได้เช่นกัน

4. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

พฤติกรรม คือ การกระทำ การแสดงออกของบุคคล การตอบสนองหรือโต้ตอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สามารงสังเกตได้ หรือวัดได้โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม ไม่ว่าการแสดงออกนั้นจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกายก็ตาม เช่น การร้องไห้ การวิ่ง การเต้นของหัวใจ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2539)

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการตอบสนองของมนุษย์ต่อสถานการณ์หนึ่ง สถานการณ์ใด หรือสิ่งกระตุ้นต่างๆ โดยการกระทำนั้นเป็นไปโดยมีจุดมุ่งหมาย และเป็นไปอย่างใคร่ครวญมาแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้ตัว และไม่ว่าสิ่งมีชีวิตหรือบุคคลอื่นสามารถสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม (ปกิจ พรหมายน, 2531)

พฤติกรรม คือ การกระทำหรือพฤติกรรมใดๆ ของคนเรา ส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงออกของบุคคล โดยพื้นฐานที่มาจากความรู้และทัศนคติ การที่บุคคลมีพฤติกรรมที่ต่างกันนั้น เนื่องมาจาก การมีความรู้และทัศนคติที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเกิดจากการเปิดรับข่าวสารและการตีความสารที่ได้รับแตกต่างกัน จึงก่อให้เกิดประสบการณ์ที่ต่างกัน และมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคลในที่สุด (สุรพงษ์ โสชนเสถียร, 2533 อ้างใน อรวรรณ ปลัณธนโสภา, 2542)

โดยสรุป พฤติกรรมจึงหมายถึง การกระทำหรือการตอบสนองของมนุษย์ต่อสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ ทัศนคติ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งจะแตกต่างกันออกไป พฤติกรรมที่แต่ละบุคคลแสดงออกนั้น อาจเกิดจากการคิดไตร่ตรองอย่างดีแล้ว หรืออาจทำไปโดยไม่รู้ตัวก็ได้

พฤติกรรมสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ (ชัยพร วิชชาวุธ, 2523)

1. พฤติกรรมภายใน เป็นการรู้สึก การรับรู้ การจำ การคิด และการตัดสินใจ ซึ่งเป็นความในใจของแต่ละบุคคล
2. พฤติกรรมภายนอก เป็นการกระทำที่คนอื่นสามารถสังเกตได้ เช่น การพูด การเดิน การร้องไห้

กระบวนการเกิดพฤติกรรม

ขั้นตอนของกระบวนการเกิดพฤติกรรมมี 3 กระบวนการ คือ
(สร้อยตระกูล (ตวยานนท์) อรรถมานะ, 2545)

1. กระบวนการรับรู้ (Perception) คือ กระบวนการที่รับข่าวสารจากสภาพแวดล้อมโดยผ่านทางระบบสัมผัส กระบวนการนี้จึงรวมการรู้สึกด้วย
2. กระบวนการรู้ (Cognition) คือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตที่รวมการเรียนรู้ การจดจำ การคิด กระบวนการทางจิตดังกล่าว ย่อมรวมถึงการพัฒนาด้วย กระบวนการรู้จึงเป็นกระบวนการทางปัญญาพร้อมกันในกระบวนการรับรู้ และการรู้นี้เกิดการตอบสนองทางด้านอารมณ์ เกิดกระบวนการทางด้านอารมณ์ ทั้งกระบวนการรับรู้ กระบวนการรู้ และกระบวนการทางอารมณ์เป็นพฤติกรรมภายใน
3. กระบวนการเกิดพฤติกรรมในสภาพแวดล้อม (Spatial Behavior) คือ กระบวนการที่บุคคลมีพฤติกรรมเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมผ่านการกระทำเป็นสิ่งที่สังเกตได้จากภายนอก เป็นพฤติกรรมภายนอก

องค์ประกอบที่มีผลต่อพฤติกรรม

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม สามารถจำแนกเป็นกลุ่มต่างๆ ได้ดังนี้
(พัฒน์ สุจันงค์, 2522)

1. กลุ่มสังคม (Social Group) ได้แก่ กลุ่มเพื่อนบ้าน เพื่อนโรงเรียน เพื่อนที่ทำงาน เป็นต้น
2. บุคคลที่เป็นแบบอย่าง (Identification Figure) ได้แก่ พ่อแม่ ครู ผู้มีชื่อเสียงในสังคม เป็นต้น
3. สถานภาพ (Status) อาจเป็นสถานภาพที่สังคมกำหนดให้ เช่น เพศ อายุ ศาสนา เป็นต้น หรืออาจเป็นสถานภาพที่บุคคลนั้นหามาได้ด้วยตนเอง เช่น ยศ ตำแหน่ง เมื่อบุคคลมีสถานภาพที่แตกต่างกันไป พฤติกรรมก็ย่อมแตกต่างกันด้วย
4. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่น ในปัจจุบันนิยมใช้เครื่องทุ่นแรงต่างๆ ในการทำงาน แทนการใช้แรงงานเหมือนอย่างแต่ก่อน ทำให้พฤติกรรมของมนุษย์เปลี่ยนไปจากเดิม
5. กฎหมาย พฤติกรรมบางอย่างจะถูกควบคุมโดยกฎหมาย
6. ศาสนา แต่ละศาสนาจะมีกฎเกณฑ์ข้อห้ามที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในสถานการณ์เดียวกัน คนที่นับถือศาสนาต่างกัน ก็อาจแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกันได้
7. ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อต่างๆ ล้วนมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติของบุคคลทั้งสิ้น

8. สิ่งแวดล้อม คนที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันออกไป พฤติกรรมก็ย่อมต่างกันด้วย เช่น คนในชนบท กับคนในเมือง

9. ทักษะ มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของบุคคล

10. การเรียนรู้ ตามหลักจิตวิทยาถือว่า พฤติกรรมส่วนมากเกิดจากการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยตลอดตั้งแต่เด็กจนโต

การวัดพฤติกรรมสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การรายงานตนเอง และการใช้แบบสอบถามหรือแบบทดสอบ ซึ่งวิธีที่นิยมใช้ในการวัดพฤติกรรมคือ การสังเกต แต่ก็มีบางกิจกรรมที่ไม่สามารถร่วมสังเกตได้ เช่น การใช้ยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ การรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมเหล่านี้สามารถใช้การรายงานตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการชี้แจงหรือรายงานตนเองของบุคคล โดยการตอบในแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ หรือการจดบันทึกประจำวัน

พฤติกรรมการบริจาค

การบริจาค แปลว่า การเสียสละหรือการสละสิ่งของ คือ การสละสิ่งของโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็นอีกขั้นหนึ่งของการให้ทาน อาจเรียกได้ว่าเป็นขั้นที่สูงกว่าการให้ เพราะการบริจาคมิมีความหมายลึกซึ้งกว่าการให้ ที่เรียกว่าทาน (สุทธิญาโณภิกขุ, 2553)

ในสังคมไทย เมื่อพูดถึงการให้และการเสียสละ ดูเหมือนว่าคนไทยจะผูกพันกับเรื่องนี้มาช้านาน ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการบริจาคหรือการทำบุญ เอแบคโพลล์ได้ทำการสำรวจพฤติกรรม การให้ การบริจาค และอาสาสมัคร โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 1,581 คนในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ขึ้นไป โดยผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 96 เคยบริจาคเพื่อเป็นประโยชน์สาธารณะ โดยร้อยละ 78.4 ให้คนยากจน ร้อยละ 75 ให้ขอทาน ร้อยละ 73 ให้ผู้ประสบภัย ร้อยละ 30.2 ให้มูลนิธิ และร้อยละ 27.4 ให้วัดและศาสนสถานที่น่าสนใจคือ พฤติกรรมการบริจacksonนั้นมีการให้มากกว่า 1 แห่ง โดยเหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ นั่นคือเพื่อความสุขและสบายใจ หวังผลบุญกุศลในภายภาคหน้า และเป็นโอกาสที่ดีที่ได้ช่วยเหลือสังคม หากมองผ่านในเรื่องของการบริจาคที่เป็นตัวเงินและสิ่งของ ในเรื่องของการบริจาคอวัยวะและร่างกาย รวมถึงบริจาคโลหิต มีเพียงร้อยละ 38.6 เท่านั้นที่เคยบริจาค โดยร้อยละ 61.4 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้บริจacksonนั้นให้เหตุผลว่าเพราะความกลัว (“เอแบคโพลเปิดพฤติกรรม”, 2550)

พฤติกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์เป็นการกระทำหรือแนวโน้มที่จะกระทำ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมต่อการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ในการที่จะบริจาคหรือไม่บริจาคของประชาชน นับว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินงานเพื่อณรงค์ช่วยเหลือผู้ป่วยที่กำลังรอคอยความหวังจากการได้รับการรักษาด้วยวิธีการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ หากประชาชนมีพฤติกรรมที่ไม่ต้องการบริจาคสเต็มเซลล์

หรือไม่ต้องการมีส่วนร่วม ผู้ที่เกี่ยวข้องอาจสามารถช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือหาทางแก้ไขที่เหมาะสมได้

5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์

ความรู้เกี่ยวกับสเต็มเซลล์

เซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิต หรือสเต็มเซลล์ (Stem Cell) คือ เซลล์ตัวอ่อนของโลหิตซึ่งอาศัยอยู่ในไขกระดูก และจะเจริญเติบโตไปเป็นเซลล์ตัวแก่ ซึ่งได้แก่ (“การบริจาค”, 2547)

- เม็ดโลหิตแดง ทำหน้าที่นำออกซิเจนไปหล่อเลี้ยงทั่วร่างกาย เซลล์เม็ดโลหิตแดงจะมีอายุเฉลี่ย 120 วัน
- เม็ดโลหิตขาว ทำหน้าที่เสมือนทหารที่คอยต่อสู้กับข้าศึก คือต่อสู้กับเชื้อโรคหรือสิ่งแปลกปลอมที่เข้าสู่ร่างกาย เป็นตัวที่สร้างภูมิคุ้มกันหรือภูมิคุ้มกันให้กับร่างกาย อายุของเซลล์เม็ดโลหิตขาวขึ้นอยู่กับจำนวนเชื้อโรคนั้นคือ ถ้าร่างกายได้รับเชื้อโรคเข้ามามากเซลล์เม็ดโลหิตขาวก็ตายเร็ว อายุอาจเพียงแค่ชั่วโมงหรือเป็นวันเท่านั้น
- เกล็ดโลหิต เป็นตัวที่ช่วยห้ามเลือดเวลาที่เรามีบาดแผลและมีการฉีกขาดของหลอดเลือด เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้เลือดแข็งตัว เกล็ดเลือดจะมีอายุประมาณ 5 วัน แล้วก็ตายไป

นอกจากจะเจริญเติบโตเป็นเม็ดโลหิตหลายชนิดแล้ว สเต็มเซลล์ยังสามารถให้กำเนิดตัวเองได้ตลอดเวลา เราจึงสามารถบริจาคสเต็มเซลล์ให้กับผู้ป่วย โดยที่สเต็มเซลล์ของผู้บริจาคสามารถสร้างขึ้นทดแทนได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริจาคแต่อย่างใด และเป็นความหวังเดียวที่จะรักษาผู้ป่วยโรคทางโลหิตให้หายขาดได้ในปัจจุบัน โรคที่สามารถรักษาได้ด้วยการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ ได้แก่ โรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย โรคโลหิตจางชนิดไขกระดูกฝ่อ โรคมะเร็งต่อมน้ำเหลือง โรคมะเร็งเม็ดโลหิตขาวหรือลิวคีเมีย ชนิดเฉียบพลันและเรื้อรัง และโรคที่เกิดจากความผิดปกติของเม็ดโลหิตชนิดอื่นๆ (ฝ่ายประชาสัมพันธ์และจัดหาผู้บริจาคโลหิต ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย, ม.ป.ป.)

สเต็มเซลล์จะทำหน้าที่ผลิตเซลล์ตัวแก่ออกมาตลอดเวลา ในเด็กจะมีการสร้างเซลล์เม็ดโลหิตในกระดูกทุกชิ้นของร่างกาย แต่เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่จะมีการสร้างเซลล์เม็ดโลหิตในกระดูกบางชิ้นของร่างกายเท่านั้น เช่น กระดูกเชิงกราน กระดูกซี่โครง และส่วนหัวของกระดูกต้นขา เป็นต้น และในปัจจุบันพบว่า สเต็มเซลล์ไม่ใช่จะมีอยู่เฉพาะในไขกระดูกเท่านั้นแต่จะพบได้ในโลหิตจากรกของเด็กที่คลอดออกมาแล้วด้วย ซึ่งส่วนนี้จะมีสเต็มเซลล์อยู่ค่อนข้างมากและถือว่ามีความเหมาะสมเนื่องจากเซลล์กลุ่มนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไปเป็นเนื้อเยื่อได้หลากหลายชนิดมากกว่าสเต็มเซลล์ที่มาจากเซลล์ในผู้ใหญ่ (ศรีศักดิ์ สุนทรไชย, 2551)

อาจกล่าวได้ว่า สเต็มเซลล์จะมีลักษณะพิเศษที่สำคัญ 3 ประการ คือ
(ศรีศักดิ์ สุนทรไชย, 2551)

1. สามารถแบ่งตัวเองขึ้นมาใหม่ได้ติดต่อกันเป็นเวลานาน
2. เป็นเซลล์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เฉพาะเจาะจง
3. มีความสามารถในการเปลี่ยนไปเป็นเซลล์ที่ทำหน้าที่เฉพาะเจาะจงได้

สำหรับความก้าวหน้าของสเต็มเซลล์ในประเทศไทยนั้น ได้มีการพัฒนาและมีการวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อหวังจะใช้สเต็มเซลล์ในการรักษาผู้ป่วยโรคภัยเรื้อรังที่ยังไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขของประเทศ โดยการนำเทคโนโลยีการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ไปใช้ในการรักษาผู้ป่วยนั้น จะเป็นประโยชน์ทั้งคุณภาพชีวิตและความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ สาธารณสุข เพราะการรักษาผู้ป่วยให้หายขาดด้วยการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่ยังไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ถึง 10 เท่า แต่อย่างไรก็ดี การนำสเต็มเซลล์มารักษานั้นค่อนข้างมีข้อจำกัดในส่วนของหมู่เลือดเม็ดโลหิตขาวและเนื้อเยื่อจะต้องตรงกับผู้ป่วยในส่วนที่ไม่สามารถนำสเต็มเซลล์ของตนเองมารักษาได้ ดังนั้น สภากาชาดไทยจึงได้จัดตั้งธนาคารเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิต เพื่อขอรับบริจาคจากบุคคลทั่วไป หรือต้องสละชีวิตเพื่อชีวิต (ศรีศักดิ์ สุนทรไชย, 2551)

ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์

ความหมายของการบริจาคสเต็มเซลล์

การบริจาคสเต็มเซลล์ หมายถึง การให้สเต็มเซลล์ เพื่อนำไปรักษาผู้ป่วยที่เป็นโรคเกี่ยวกับโลหิต ที่ไม่สามารถรักษาด้วยวิธีอื่น นอกจากการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ เพื่อเป็นการรักษาให้หายขาด ซึ่งการแสดงความจำนงในการบริจาคสเต็มเซลล์ ผู้บริจาคสามารถแสดงความจำนงเพื่อลงทะเบียนด้วยความสมัครใจ จากนั้นจะมีการเจาะเก็บตัวอย่างโลหิตไว้ เพื่อนำไปหาผู้ป่วยที่มีผลการตรวจที่เข้ากันได้

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย มีภารกิจหลักในการจัดหาโลหิตให้เพียงพอและปลอดภัยจากผู้บริจาคที่ไม่หวังสิ่งตอบแทน สำหรับใช้รักษาผู้ป่วยทั่วประเทศ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการโดยยึดมั่นในนโยบายคุณภาพคือ โลหิตและผลิตภัณฑ์ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ มีคุณภาพปลอดภัยทั้งผู้ให้และผู้รับ (สภากาชาดไทย, 2553)

ในประเทศไทยได้เริ่มมีแนวคิดจัดตั้งโครงการจัดหาผู้บริจาคเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิตหรือสเต็มเซลล์จากประชาชนทั่วไป ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาสเต็มเซลล์จากผู้บริจาคทั่วไปที่ไม่ใช่ญาติให้กับผู้ป่วยที่จำเป็นต้องได้รับการรักษาด้วยการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์แต่ไม่

มีญาติพี่น้องที่มีเนื้อเยื่อ HLA ตรงกัน โดยการบริจาคนี้จะเป็นการบริจาคด้วยความสมัครใจและไม่มีการซื้อขาย

ในวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2545 แพทยสภาจึงได้ประกาศเป็นข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมเกี่ยวกับการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ในราชกิจจานุเบกษาและกำหนดให้ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดหาผู้บริจาคสเต็มเซลล์ที่ไม่ใช่ญาติให้กับผู้ป่วย โดยจัดตั้งโครงการธนาคารเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิตแห่งชาติ (National Stem Cell Registry) ขึ้นเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาด้วยการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์มากขึ้นในอนาคต (ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย, ม.ป.ป.)

โครงการธนาคารเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิตแห่งชาติ (National Stem Cell Registry)

นับตั้งแต่เริ่มโครงการรับบริจาคเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิตหรือสเต็มเซลล์จากผู้บริจาคที่ไม่ใช่ญาติ (Thai Stem Cell Donor Registry) ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบันนี้ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ และจัดหาอาสาสมัครฯ ขึ้นทะเบียนเป็นผู้บริจาคสเต็มเซลล์กว่า 100,000 ราย แต่มีผู้บริจาคสเต็มเซลล์ให้กับผู้ป่วยได้จริงเพียง 94 รายเท่านั้น อันเนื่องมาจากความเข้ากันได้ระหว่างเซลล์ผู้ป่วยและผู้บริจาคจะตรงกันได้นั้นมีเพียง 1 ใน 10,000 เท่านั้น (ปิยนันท์ คุ้มครอง, 2555)

กระทรวงสาธารณสุขได้สรุปข้อมูลจำนวนผู้ป่วยโรคทางโลหิตวิทยาไว้ในปีพ.ศ. 2548 แสดงถึงจำนวนผู้ป่วยโรคทางโลหิตและอวัยวะสร้างโลหิต 631,839 ราย โรคมะเร็ง (รวมเนื้องอก) 658,569 ราย และอัตราผู้เสียชีวิตจากโรคมะเร็งมากกว่า 1,600 รายต่อปี ดังนั้น หากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สามารถดำเนินการให้โครงการธนาคารเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิตแห่งชาติ มีจำนวนอาสาสมัครบริจาคเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิตที่ผ่านการตรวจเนื้อเยื่อ HLA แล้วมากถึง 150,000 ราย จะสามารถเพิ่มโอกาสให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาด้วยการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์มากขึ้น นอกจากนั้น ยังส่งผลกระทบถึงคุณภาพชีวิตของประชากรโดยรวมที่ดีขึ้นอีกด้วย (ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย, ม.ป.ป.)

ขั้นตอนการลงทะเบียนเป็นอาสาสมัคร (ฝ่ายประชาสัมพันธ์และจัดหาผู้บริจาคโลหิต ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย, ม.ป.ป.)

1. ตรวจสอบคุณสมบัติของอาสาสมัคร

- อายุระหว่าง 18 - 50 ปี
- น้ำหนัก 40 กิโลกรัมขึ้นไป
- สุขภาพร่างกายแข็งแรง
- ไม่มีโรคประจำตัว ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง และไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง

2. การลงทะเบียนเป็นอาสาสมัครบริจาคสเต็มเซลล์

2.1 สำหรับผู้ที่บริจาคโลหิตอยู่แล้ว

- แจ้งความจำนง ลงทะเบียนพร้อมกับการบริจาคโลหิตปกติ
- ตรวจวัดความดัน และความเข้มข้นของโลหิต และรับหมายเลขถุงบรรจุโลหิตที่เคาน์เตอร์ลงทะเบียน และยื่นกับเจ้าหน้าที่ว่าขอลงทะเบียนเป็นอาสาสมัครบริจาคสเต็มเซลล์
- กรอกรายละเอียดเพื่อแสดงความยินยอมบริจาคสเต็มเซลล์ที่เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ หรือเจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการฯ ก่อนไปบริจาคโลหิต

2.2 สำหรับผู้ที่ยังไม่เคยบริจาคโลหิต

- แจ้งความจำนงลงทะเบียนเป็นอาสาสมัครบริจาคสเต็มเซลล์ที่เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ หรือเจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการฯ ก่อนที่จะไปห้องเก็บตัวอย่างโลหิต

3. การเป็นผู้บริจาคสเต็มเซลล์

3.1 ชื่อเข้าฐานข้อมูล ศูนย์บริการโลหิตฯ จะเก็บตัวอย่างโลหิตประมาณ 20 ml. (ซี.ซี.) เพื่อนำไปตรวจลักษณะเนื้อเยื่อ (HLA or Tissue Typing) และเก็บเป็นฐานข้อมูลไว้

3.2 หากผู้บริจาคมีลักษณะเนื้อเยื่อ HLA เข้ากันได้กับผู้ป่วยแล้ว ทางศูนย์บริการโลหิตฯ จะเชิญอาสาสมัครมาบริจาคสเต็มเซลล์ในภายหลัง

การบริจาคสเต็มเซลล์

การบริจาคสเต็มเซลล์มี 2 วิธี ซึ่งปัจจุบันนี้นิยมวิธีการบริจาคทางหลอดเลือดโลหิตดำ (Peripheral Blood Stem Cell Donation) เพราะง่ายและสะดวกสำหรับผู้บริจาค โดยผู้บริจาคสามารถเลือกวิธีบริจาคได้ หรืออาจจะได้รับการร้องขอจากแพทย์ให้บริจาคด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง (ก่อนการบริจาคต้องมีการตรวจสุขภาพของผู้บริจาค) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (ฝ่ายประชาสัมพันธ์และจัดหาผู้บริจาคโลหิต ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย, ม.ป.ป.)

1. การบริจาคสเต็มเซลล์ทางหลอดเลือดโลหิตดำ (Peripheral Blood Stem Cell Donation)

ต้องใช้เครื่องมือพิเศษในการแยกเก็บเฉพาะสเต็มเซลล์ เพราะเนื่องจากในกระแสโลหิตจะมีสเต็มเซลล์อยู่น้อยมาก ในขั้นแรกจึงต้องฉีดยา G-CSF (ยาฮอร์โมน) เป็นเวลา 4 วัน เพื่อกระตุ้นให้สเต็มเซลล์มากระจายในกระแสโลหิตให้มากพอจึงจะเข้ากระบวนการเก็บสเต็มเซลล์ ซึ่งคล้ายกับวิธีการเก็บเกล็ดโลหิต หรือน้ำเหลือง (Plasma) โดยแทงเข็มที่หลอดเลือดดำบริเวณข้อพับแขน (Vein) ให้โลหิตเข้าสู่เครื่อง Automated Blood Cell Separator ที่จะแยกเฉพาะสเต็มเซลล์ ทั้งนี้จะใช้เวลาเก็บครั้งละ 3 ชั่วโมง และอาจจะต้องมาเก็บ 2-3 วัน ขึ้นอยู่กับน้ำหนักของผู้ป่วย

2. การบริจาคสเต็มเซลล์ไขกระดูก (Bone Marrow Donation)

เป็นกระบวนการเก็บสเต็มเซลล์จากไขกระดูก โดยใช้เข็มเจาะเก็บจากบริเวณสะโพกด้านหลัง กระบวนการนี้จะใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง ซึ่งก่อนที่จะถึงกระบวนการเจาะเก็บข้างต้น ผู้บริจาคอาจต้องบริจาคโลหิตเก็บไว้ และจะนำมาให้หลังจากที่ได้เจาะเก็บสเต็มเซลล์เรียบร้อยแล้ว โดยผู้บริจาคจะต้องนอนพักที่โรงพยาบาล 1 คืน ทั้งนี้ ร่างกายสามารถสร้างสเต็มเซลล์ขึ้นมาทดแทนได้อย่างรวดเร็ว ผู้บริจาคสามารถกลับบ้านได้ในวันรุ่งขึ้น และควรพักผ่อนร่างกายประมาณ 5-7 วัน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศศิวิมล ตามไท (2542) ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการบริโภคข้าวกล้องของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้าวกล้องแตกต่างกัน ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการบริโภคข้าวกล้องแตกต่างกัน การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้าวกล้องมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับข้าวกล้องและพฤติกรรมการบริโภคข้าวกล้อง แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะเกี่ยวกับการบริโภคข้าวกล้อง

ไพรัช บวรสมพงษ์ (2542) ศึกษาความสัมพันธ์ของอัตมโนทัศน์ การสนับสนุนทางสังคม กับพฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลธัญญารักษ์ ปทุมธานี เพศชาย จำนวน 85 คน พบว่า อัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ หมายความว่าอัตมโนทัศน์ มีความสัมพันธ์กับตัวบุคคลในด้านพฤติกรรม คือ พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความเข้าใจในตนเองแล้ว ย่อมทำให้เกิดการปฏิบัติต่อตนเองในทางที่ดีตามมา

สิริพัช ชำนาญ (2552) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์และการสนับสนุนทางสังคม กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาอัตมโนทัศน์ และการสนับสนุนทางสังคม ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษา พบว่า อัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสนับสนุนทางสังคม และอัตมโนทัศน์สามารถพยากรณ์พฤติกรรมก้าวร้าวได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พรลีนี เต็งพานิชกุล (2547) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิต ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย พบว่า ผู้บริจาคโลหิตที่บริจาคโลหิตได้และไม่ได้มีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตในระดับต่ำ เจตคติเกี่ยวกับการดูแลตนเองทางบวก และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการดูแลตนเองระดับพอใช้ และพบว่า เพศหญิง มีความรู้เกี่ยวกับการบริจาค

โลหิตในระดับต่ำ และมีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการดูแลตนเองระดับพอใช้ มีความสัมพันธ์กับการบริจาคโลหิตไม่ได้

อนงค์ ผ่องศรี (2547) ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิดและการตัดสินใจของผู้บริจาคอวัยวะให้ศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย พบว่า ลักษณะทางประชากรด้านเพศและอายุต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเรื่องการบริจาคอวัยวะที่แตกต่างกัน และผู้บริจาคอวัยวะมีทัศนคติในเชิงบวกเกี่ยวกับเรื่องการบริจาคอวัยวะ ซึ่งมีการรับรู้ว่าการบริจาคอวัยวะเป็นการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ดีที่อยู่ในความทุกข์ทรมานในเรื่องของการเจ็บป่วย ส่วนกระบวนการตัดสินใจ ระยะเวลาตัดสินใจ เป็นระยะที่มีความสำคัญมากที่สุด และในส่วนความรู้เกี่ยวกับการบริจาคอวัยวะ ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคอวัยวะนั้นเป็นปัจจัยเสริมที่มีผลต่อการบริจาคอวัยวะ ทำให้มีเหตุผลในการตัดสินใจมากขึ้น

พรพรรณ ชมงาม (2552) ศึกษาปัจจัยทางการสื่อสารที่มีผลต่อการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ทักษะคิดส่วนบุคคลและความเชื่อส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจบริจาคอวัยวะ ส่วนคุณลักษณะส่วนบุคคลนั้นไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจนว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจบริจาคอวัยวะ แต่สำหรับการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทย และการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สุกัญญา อามีน (2539) ศึกษาความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการปลูกถ่ายอวัยวะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ และการมีส่วนร่วมในโครงการเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะ แต่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติที่มีต่อการปลูกถ่ายอวัยวะ ส่วนความรู้เกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะ แต่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะ และทัศนคติที่มีต่อการปลูกถ่ายอวัยวะมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการมีส่วนร่วมในโครงการเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะ สรุปได้ว่า ตัวแปรสำคัญในการอธิบายการมีส่วนร่วมในโครงการเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะ คือ ทัศนคติ

จุฑามาส ปิ่นมงคล (2547) ศึกษาความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมต่อการบริจาคอวัยวะของผู้ที่มาบริจาคโลหิต ณ ศูนย์บริจาคโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย พบว่า ผู้ที่มาบริจาคโลหิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-30 ปี โดยมีความรู้ต่อการบริจาคอวัยวะ ทักษะคิด และพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้ที่ได้แสดงความจำนงบริจาคอวัยวะมีค่าคะแนนเฉลี่ยในทุกด้านสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้แสดงความจำนงบริจาคอวัยวะ ด้านพฤติกรรมต่อการบริจาคอวัยวะมีความสัมพันธ์กับอายุระหว่าง 51-60 ปี ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมต่อการบริจาคอวัยวะ พบว่า ความรู้มี

ความสัมพันธ์กับทัศนคติในระดับน้อย ส่วนทัศนคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในระดับปานกลางถึงมาก แต่ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม และมีผู้บริจาคโลหิตจำนวนมากเคยรับทราบเรื่องการบริจาคอวัยวะ

วรภัทร์ สังข์น้อย (2541) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของญาติผู้เสียชีวิต พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของญาติผู้เสียชีวิต ประกอบด้วยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของญาติผู้เสียชีวิต โดยปัจจัยภายในของตัวญาติของผู้เสียชีวิตประกอบด้วยปัจจัยหลัก ได้แก่ ความเชื่อ และปัจจัยเสริม 5 ประการ ได้แก่ การรับรู้เรื่องชีวิต ความรู้ ความตั้งใจ สถานภาพทางเศรษฐกิจ และบุคลิกภาพ ส่วนปัจจัยภายนอกของตัวญาติผู้เสียชีวิต ประกอบไปด้วย ปัจจัยหลัก ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์ และปัจจัยเสริม 3 ประการ ได้แก่ บุคคลใกล้ชิด ลักษณะผู้เสียชีวิต และสื่อ

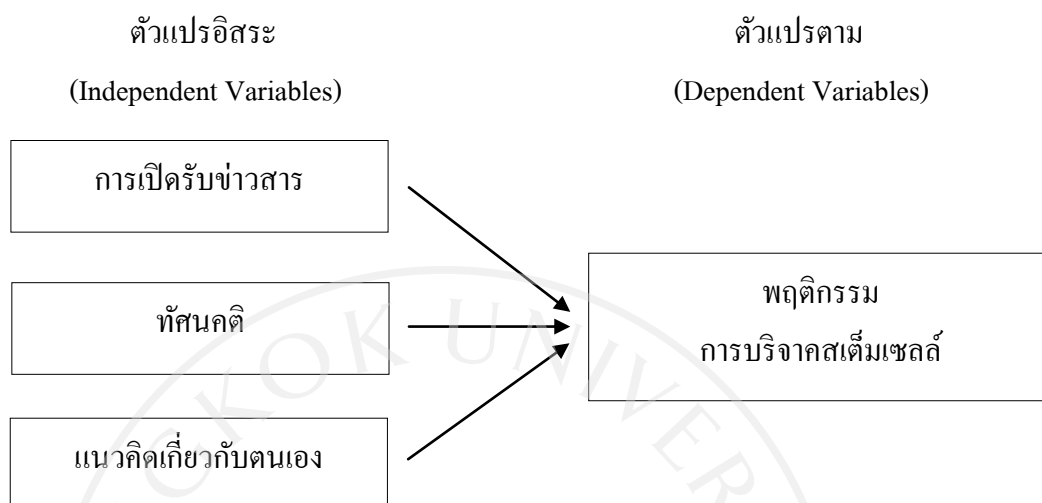
โสภิตา เพชรสารกุล (2552) ได้ศึกษาทัศนคติต่อการบริจาคโลหิตของประชากรในอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริจาคโลหิตที่ถูกต้อง มีความรู้สึกรู้สึกเห็นด้วยในส่วนประกอบด้านต่างๆ เกี่ยวกับการบริจาคโลหิต และมีแนวโน้มที่จะบริจาคโลหิตในอนาคต ซึ่งแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติที่ดีต่อการบริจาคโลหิต และจะบริจาคโลหิตในอนาคต

สมมติฐานของงานวิจัย

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดตามทฤษฎี

ภาพที่ 2.2: แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรในงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษา กลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา วิธีการเก็บข้อมูล และวิธีการทางสถิติ ดังต่อไปนี้

ประเภทของงานวิจัย

การศึกษานี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบเก็บข้อมูลวัดครั้งเดียว (One Shot Study) คือ การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุตั้งแต่ 18-50 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่เหมาะสมในการบริจาคสเต็มเซลล์ให้กับศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เนื่องจากเป็นช่วงอายุที่ร่างกายยังสามารถผลิตสเต็มเซลล์ขึ้นมาทดแทนได้จากสถิติจำนวนประชากรในปี พ.ศ. 2553พบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุอยู่ในช่วงดังกล่าว มีจำนวนทั้งสิ้น 2,932,790 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2553)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษากำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 250 คน เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาในการทำการศึกษาและงบประมาณที่มีจำกัด

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2553)

ขั้นตอนที่ 1 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) โดยวิธีการสุ่มเลือกเขตต่างๆ ในกรุงเทพฯ จากทั้งหมด 50 เขต มา 10 เขต คือ เขตบางเขน เขตพญาไท

เขตสวนหลวง เขตลาดพร้าว เขตราชเทวี เขตดินแดง เขตปทุมวัน เขตห้วยขวาง เขตคลองเตย และ เขตจตุจักร

ขั้นตอนที่ 2 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง (Quota Sampling) ให้ได้จำนวนตัวอย่างในแต่ละเขตเท่าๆ กัน คือ เขตละ 25 คน

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ จำนวนทั้งสิ้น 250 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างตามห้างสรรพสินค้า สถานศึกษา สำนักงานของเอกชน และหน่วยงานราชการ

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาสามารถแจกแจงตามสมมติฐาน โดยแบ่งตัวแปรออกเป็น 2 ประเภท คือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้

สมมติฐานข้อ 1 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์

สมมติฐานข้อ 2 ทักษะการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรอิสระ คือ ทักษะการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์

สมมติฐานข้อ 3 แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรอิสระ คือ แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) และคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเอง โดยแบ่งเนื้อหาของคำถามออกเป็น 6 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนโดยประมาณ รวมจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามด้านการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ จำนวน 32 ข้อ

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ เป็นการวัดเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ มีลักษณะคำถามแบบลิเคิทสเกล (Likert Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงระดับความคิดเห็นที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ว่าอยู่ในระดับใด แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ เป็นการวัดเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ มีลักษณะคำถามแบบลิเคิทสเกล (Likert Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงระดับความคิดเห็นที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ว่าอยู่ในระดับใด แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ มีลักษณะคำถามแบบให้เลือกรับตอบ จำนวน 1 ข้อ และแบบลิเคิทสเกล (Likert Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุผลในการที่จะบริจาคหรือไม่บริจาคสดเต็มเซลล์ว่าอยู่ในระดับใด แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 6 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน 1 ข้อ

เกณฑ์การวัดและเกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การวัดและการให้คะแนนแบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือในการศึกษา ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ผู้ศึกษาทำการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ โดยแยกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนโดยประมาณ

ส่วนที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ เป็นการวัดตัวแปรเกี่ยวกับปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อพิเศษ สื่อกิจกรรม และสื่อบุคคล โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 3 ทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ เป็นการวัดเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะที่เห็นด้วยหรือไม่

เห็นด้วย โดยผู้ศึกษาใช้ลักษณะคำถามแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) ให้ห้อยประกอบแต่ละตัว สามารถส่งผลต่อระดับทัศนคติที่ 5 ระดับ คือ (ทิพย์พาพร มหาสินไพศาล, 2554)

	เชิงบวก	เชิงลบ	
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1	คะแนน
เห็นด้วย	4	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนของระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์มาแปลความหมาย คะแนนเฉลี่ยกำหนดความหมายของระดับทัศนคติเป็น 3 ระดับ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2539)

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่ม}} \\
 &= \frac{5 - 1}{3} \\
 &= 1.33
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ค่าเฉลี่ยของระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ที่ได้จากการแปลความหมาย มีดังนี้

คะแนน 3.67 – 5.00 คือ กลุ่มที่มีทัศนคติเชิงบวก

คะแนน 2.34 – 3.66 คือ กลุ่มที่มีทัศนคติเป็นกลาง

คะแนน 1.00 – 2.33 คือ กลุ่มที่มีทัศนคติเชิงลบ

ส่วนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ เป็นการวัดเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองที่มีต่อพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย โดยผู้ศึกษาใช้ลักษณะคำถามแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) ให้ห้อยประกอบแต่ละตัวสามารถส่งผลต่อระดับแนวคิดเกี่ยวกับตนเองที่ 5 ระดับ คือ (ทิพย์พาพร มหาสินไพศาล, 2554)

	เชิงบวก	เชิงลบ	
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1	คะแนน
เห็นด้วย	4	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนของระดับแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาศเต็มเซลล์มา แปลความหมายคะแนนเฉลี่ย กำหนดความหมายของระดับแนวคิดเกี่ยวกับตนเองเป็น 3 ระดับ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2539)

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่ม}} \\
 &= \frac{5 - 1}{3} \\
 &= 1.33
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ค่าเฉลี่ยของระดับแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาศเต็มเซลล์ที่ได้จากการแปลความหมาย มีดังนี้

คะแนน 3.67 – 5.00 คือ กลุ่มที่มีแนวคิดเกี่ยวกับตนเองเชิงบวก
 คะแนน 2.34 – 3.66 คือ กลุ่มที่มีแนวคิดเกี่ยวกับตนเองเป็นกลาง
 คะแนน 1.00 – 2.33 คือ กลุ่มที่มีแนวคิดเกี่ยวกับตนเองเชิงลบ

ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการบริจาศเต็มเซลล์ เป็นการวัดจากการกระทำหรือแนวโน้มการกระทำที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริจาศเต็มเซลล์

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้ศึกษาจะทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม ก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปทำการเก็บข้อมูลจริง ดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบรายละเอียดและพิจารณาความถูกต้องของโครงสร้าง เนื้อหา และภาษาที่ใช้ พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เป็นที่เข้าใจทั้งผู้ทำการศึกษาและผู้ตอบแบบสอบถาม

2. การหาความน่าเชื่อถือ(Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Pre-Test) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน แล้วจึงนำไปทดสอบหาค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ซึ่งจะเลือกคำนวณเฉพาะส่วนของแบบสอบถามที่สามารถนำมาตีค่าเป็นคะแนนได้ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient-Alpha) ได้ค่าความน่าเชื่อถือ (α) ที่สามารถยอมรับได้ว่ามีความน่าเชื่อถือ คือมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป ดังต่อไปนี้ (ประทุม ฤกษ์กลาง, 2553)

ตารางที่ 3.1: แสดงค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient-Alpha)

แบบสอบถาม	ค่าความน่าเชื่อถือ (α)	ระดับเกณฑ์
ส่วนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์	.841	ดี
ส่วนของทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์	.734	ดี
ส่วนของแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์	.851	ดี
ส่วนของพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ (เหตุผลที่บริจาค)	.983	ดี
ส่วนของพฤติกรรมการบริจาคสดเต็มเซลล์ (เหตุผลที่ไม่บริจาค)	.963	ดี
ทุกส่วนของแบบสอบถามโดยรวม	.820	ดี

วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือในการสละเวลาตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน จาก 10 เขตในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะใช้วิธีการให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำแบบสอบถามด้วยตนเอง และใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามเพื่อความสะดวกในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อได้ผู้ตอบแบบสอบถามครบทั้ง 250 คนแล้ว จึงทำการตรวจสอบความเรียบร้อยและความถูกต้องของแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน หากมีแบบสอบถามที่มีข้อมูลไม่ครบหรือไม่สามารถสอบถามจากผู้ทำแบบสอบถามฉบับนั้นได้ จะทำการเก็บข้อมูลใหม่เพื่อให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ แล้วจึงทำการแปลงข้อมูลที่ได้เป็นรหัสตามคู่มือลงรหัส และบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

วิธีการทางสถิติ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

เพื่ออธิบายข้อมูลตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง การเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์ โดยการแจกแจงความถี่ จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอเป็นตาราง

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์ ตามสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

สมมติฐานที่ 1 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์

สมมติฐานที่ 2 ทักษะคิดต่อพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์

สมมติฐานที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์

โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และมีการแปลความหมายระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (ประคอง กรณสูต, 2542)

ค่าระหว่าง ± 0.70 ถึง ± 1.00 มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่าระหว่าง ± 0.30 ถึง ± 0.69 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าระหว่าง ± 0.01 ถึง ± 0.29 มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

เครื่องหมาย + หรือ - แสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ คือ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เป็นบวก (+) หมายความว่า ตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เป็นลบ (-) หมายความว่า ตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม (ประทุม ฤกษ์กลาง, 2553; กัลยา วานิชย์บัญชา, 2553)

บทที่ 4

บทวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” ผู้ศึกษาได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

โดยการหาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ การแจกแจงความถี่ จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อพรรณนาถึง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนโดยประมาณ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ส่วนที่ 4 ข้อมูลแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ส่วนที่ 5 ข้อมูลพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1-3 โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการเปิดรับข่าวสารกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ ใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

สมมติฐานที่ 2 การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ ใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

สมมติฐานที่ 3 การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแนวคิดเกี่ยวกับตนเองกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ ใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์

ตารางที่ 4.1: แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์

ลักษณะทางประชากรศาสตร์		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	79	31.6
	หญิง	171	68.4
	รวม	250	100.0
อายุ	18 – 25 ปี	107	42.8
	26 – 30 ปี	56	22.4
	31 – 35 ปี	34	13.6
	36 – 40 ปี	25	10.0
	41 – 45 ปี	15	6.0
	46 – 50 ปี	13	5.2
	รวม	250	100.0
ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	18	7.2
	อนุปริญญา / ปวส.	12	4.8
	ปริญญาตรี	167	66.8
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	21.2
	รวม	250	100.0
อาชีพ	นิสิต / นักศึกษา	71	28.4
	ข้าราชการ	26	10.4
	ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	22	8.8
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	15	6.0
	พนักงานบริษัทเอกชน	116	46.4
	รวม	250	100.0

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ): แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์

ลักษณะทางประชากรศาสตร์		จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน	น้อยกว่า 5,000 บาท	26	10.4
	5,001 – 10,000 บาท	34	13.6
	10,001 – 15,000 บาท	63	25.2
	15,001 – 20,000 บาท	45	18.0
	20,001 – 25,000 บาท	25	10.0
	25,000 บาทขึ้นไป	57	22.8
	รวม	250	100.0

จากตารางที่ 4.1: แสดงข้อมูลด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 68.4 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 31.6
2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 18-25 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.8 อันดับที่สองคือ 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.4 อันดับที่สาม 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.6 อันดับที่สูงที่สุดคือ 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.0 อันดับที่ยาว 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.0 และอันดับสุดท้ายคือ 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.2
3. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.8 อันดับที่สองคือกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 21.2 อันดับที่สูงที่สุดคือกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 7.2 และอันดับสุดท้ายคือกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 4.8
4. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.4 อันดับที่สองคือ นิสิต/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.4 อันดับที่สูงที่สุดคือ ข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 10.4 อันดับที่สูงที่สุดคือ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 8.8 และอันดับสุดท้ายคือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 6.0
5. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.2 อันดับที่สองมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.8 อันดับที่สูงที่สุดมีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.0 อันดับที่สูงที่สุดมีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท คิด

เป็นร้อยละ 13.6 อันดับที่ห้ามีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.4 และอันดับสุดท้ายมีรายได้ต่อเดือน 20,001-25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.0

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตารางที่ 4.2: แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ประเภทของสื่อ	เปิดรับ		ไม่เปิดรับ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สื่อวิทยุ	87	34.8	163	65.2	250	100
สื่อโทรทัศน์	109	43.6	141	56.4	250	100
สื่อสิ่งพิมพ์	162	64.8	88	35.2	250	100
สื่ออินเทอร์เน็ต	92	36.8	158	63.2	250	100
สื่อพิเศษ	37	14.8	213	85.2	250	100
สื่อกิจกรรม	111	44.4	139	55.6	250	100
สื่อบุคคล	215	86.0	35	14.0	250	100

จากตารางที่ 4.2: พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่อบุคคลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.0 อันดับที่สองคือสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 64.8 อันดับที่สามคือ สื่อกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 44.4 อันดับที่สี่คือ สื่อโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 43.6 อันดับที่ห้าคือ สื่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 36.8 อันดับที่หกคือ สื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 34.8 และอันดับสุดท้ายคือ สื่อพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 14.8

ตารางที่ 4.3: แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ
พฤติกรรมกรับบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ
สภากาชาดไทย

ประเภทของสื่อ		เคย	ไม่เคย	รวม
1. รายการวิทยุจุฬาฯ ชส.ทบ. คลื่น FM 102	จำนวน (คน)	19	231	250
	ร้อยละ	(7.6)	(92.4)	(100)
2. รายการรู้รักสามัคคีเพื่อแผ่นดิน คลื่น FM 103 MHz	จำนวน (คน)	23	227	250
	ร้อยละ	(9.2)	(90.8)	(100)
3. โครงการ “กรีนแชรร์ดี” ตอน Volunteer คลื่นกรีนเวฟ FM 106.5	จำนวน (คน)	64	186	250
	ร้อยละ	(25.6)	(74.4)	(100)
4. โครงการ “PD Help Project #1” ตอน 84 พรรษา สร้าง ความคิดวายพ้อคลื่นสบาย FM 90 และคลื่นป๊อปปี้ FM 98	จำนวน (คน)	29	221	250
	ร้อยละ	(11.6)	(88.4)	(100)
5. รายการสโมสรสุขภาพ ทางช่อง 9	จำนวน (คน)	62	188	250
	ร้อยละ	(24.8)	(75.2)	(100)
6. รายการปัญหาชีวิตและสุขภาพ ทางช่อง 9	จำนวน (คน)	53	197	250
	ร้อยละ	(21.2)	(78.8)	(100)
7. รายการชีวิตจริงยิ่งกว่าละคร ทางช่อง Thai PBS	จำนวน (คน)	57	193	250
	ร้อยละ	(22.8)	(77.2)	(100)
8. สารงานบริการโลหิต	จำนวน (คน)	102	148	250
	ร้อยละ	(40.8)	(59.2)	(100)
9. วารสารกาชาดสัมพันธ์	จำนวน (คน)	88	162	250
	ร้อยละ	(35.2)	(64.8)	(100)
10. แผ่นพับ “you are my type ปฏิบัติการตามหาคน พิเศษ”	จำนวน (คน)	23	227	250
	ร้อยละ	(9.2)	(90.8)	(100)
11. โปสเตอร์และป้ายโฆษณา “Stem Cell”	จำนวน (คน)	97	153	250
	ร้อยละ	(38.8)	(61.2)	(100)
12. เว็บไซต์ www.stemcellthairedcross.com	จำนวน (คน)	35	215	250
	ร้อยละ	(14.0)	(86.0)	(100)

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ): แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสาร
เกี่ยวกับพฤติกรรมกรบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์บริการ
โลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

ประเภทของสื่อ		เคย	ไม่เคย	รวม
13. เว็บไซต์ www.blooddonationthai.com	จำนวน (คน)	51	199	250
	ร้อยละ	(20.4)	(79.6)	(100)
14. เว็บไซต์ www.redcross.com	จำนวน (คน)	39	211	250
	ร้อยละ	(15.6)	(84.4)	(100)
15. เสื้อยืด “I am Blood Donor and Stem Cell Volunteer”	จำนวน (คน)	13	237	250
	ร้อยละ	(5.2)	(94.8)	(100)
17. ถุงผ้า “You are my type”	จำนวน (คน)	18	232	250
	ร้อยละ	(7.2)	(92.8)	(100)
18. ตุ๊กตาเปเปอร์โมเดล “น้องปันปัน”	จำนวน (คน)	24	226	250
	ร้อยละ	(9.6)	(90.4)	(100)
19. ปากกาสเต็มเซลล์	จำนวน (คน)	6	244	250
	ร้อยละ	(2.4)	(97.6)	(100)
20. งาน “มหิดล Healthcare 2011 : ลดทุกข์ เพิ่มสุข”	จำนวน (คน)	20	230	250
	ร้อยละ	(8.0)	(92.0)	(100)
21. โครงการ “สายโลหิต สายใจ”	จำนวน (คน)	72	178	250
	ร้อยละ	(28.8)	(71.2)	(100)
22. โครงการ “Find the Volunteer Inside You : ปลุกจิตอาสาในตัวคุณ”	จำนวน (คน)	23	227	250
	ร้อยละ	(9.2)	(90.8)	(100)
23. โครงการ “หนึ่งคนให้...หลายคนรับ กับไทยประกันชีวิตเพื่อสภากาชาดไทย”	จำนวน (คน)	67	183	250
	ร้อยละ	(26.8)	(73.2)	(100)
24. งานเสวนา “สเต็มเซลล์ รักษาได้ทุกโรคจริงหรือ?”	จำนวน (คน)	17	233	250
	ร้อยละ	(6.8)	(93.2)	(100)
25. งานเสวนา “Stem Cell : Cell ช่วยชีวิต”	จำนวน (คน)	13	237	250
	ร้อยละ	(5.2)	(94.8)	(100)

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ): แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสาร
เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์บริการ
โลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

ประเภทของสื่อ		เคย	ไม่เคย	รวม
26. งานเสวนา “มะเร็งเม็ดเลือดขาว โรคร้ายที่รักษาได้”	จำนวน (คน)	23	227	250
	ร้อยละ	(9.2)	(90.8)	(100)
27. งานเสวนา “สตรีไทยกับความเข้าใจเรื่องสเต็มเซลล์”	จำนวน (คน)	11	239	250
	ร้อยละ	(4.4)	(95.6)	(100)
28. สมาชิกในครอบครัว	จำนวน (คน)	71	179	250
	ร้อยละ	(28.4)	(71.6)	(100)
29. เพื่อน / คนรู้จัก	จำนวน (คน)	164	86	250
	ร้อยละ	(65.6)	(34.4)	(100)
30. แพทย์ / พยาบาล / เจ้าหน้าที่รับบริจาค	จำนวน (คน)	132	118	250
	ร้อยละ	(52.8)	(47.2)	(100)
31. ดารา / นักร้อง / นักกีฬา / บุคคลที่มีชื่อเสียง	จำนวน (คน)	99	151	250
	ร้อยละ	(39.6)	(60.4)	(100)

จากตารางที่ 4.3: แสดงข้อมูลการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์
จากสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย พบว่า

สื่อที่มีกลุ่มผู้ที่ไม่เคยเปิดรับมากกว่ากลุ่มผู้ที่เคยเปิดรับ ได้แก่

- สื่อพิเศษ ได้แก่ ปากกาสเต็มเซลล์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.6 เสื้อยืด “I am Blood Donor and Stem Cell Volunteer” และเสื้อยืด “Stem Cell : Cell for Life, Cell for Love” คิดเป็นร้อยละ 94.8 ถุงผ้า “You are my type” คิดเป็นร้อยละ 92.8 และตุ๊กตาเปเปอร์โมเดล “น้องปันปัน” คิดเป็นร้อยละ 90.4

- สื่อกิจกรรม ได้แก่ งานเสวนา “สตรีไทยกับความเข้าใจเรื่องสเต็มเซลล์” คิดเป็นร้อยละ 95.6 งานเสวนา “Stem Cell : Cell ช่วยชีวิต” คิดเป็นร้อยละ 94.8 งานเสวนา “สเต็มเซลล์ รักษาได้ ทุกโรครจริงหรือ?” คิดเป็นร้อยละ 93.2 งาน “มดิชน Healthcare 2011 : ลดทุกข์ เพิ่มสุข” คิดเป็นร้อยละ 92.0 โครงการ “Find the Volunteer Inside You : ปลุกจิตอาสาในตัวคุณ” และงานเสวนา “มะเร็งเม็ดเลือดขาว โรคร้ายที่รักษาหายขาดได้” คิดเป็นร้อยละ 90.8 โครงการ “หนึ่งคนให้...หลาย

คนรับ กับไทยประกันชีวิต เพื่อสภากาชาดไทย” คิดเป็นร้อยละ 73.2 และโครงการ “สายโลหิต สายใจ” คิดเป็นร้อยละ 71.2

- สื่อวิทยุ ได้แก่ รายการวิทยุจุฬาฯ ขส.ทบ. FM 102 คิดเป็นร้อยละ 92.4 รายการรู้รักสามัคคี เพื่อแผ่นดิน FM 103 MHz คิดเป็นร้อยละ 90.8 โครงการ “PD Help Project #1” ตอน 84 พรรษา สร้างความดีถวายพ่อ คลื่นสบาย FM 90 และคลื่นปิ้งค์ FM 98 คิดเป็นร้อยละ 88.4 และโครงการ “กรีนแซฟไฟร์” ตอน Volunteer คลื่นกรีนเวฟ FM 106.5 คิดเป็นร้อยละ 74.4
 - สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ แผ่นพับ “you are my type ปฏิบัติการตามหาคนพิเศษ” คิดเป็นร้อยละ 90.8 วารสารกาชาดสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 64.8 โพสต์เตอร์และป้ายโฆษณา “Stem Cell” คิดเป็นร้อยละ 61.2 และสารงานบริการโลหิต คิดเป็นร้อยละ 59.2
 - สื่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่ เว็บไซต์ www.stemcellthairedcross.com คิดเป็นร้อยละ 86.0 เว็บไซต์ www.redcross.com คิดเป็นร้อยละ 84.4 และเว็บไซต์ www.blooddonorthai.com คิดเป็นร้อยละ 79.6
 - สื่อโทรทัศน์ ได้แก่ รายการปัญหาชีวิตและสุขภาพ ทางช่อง 9 คิดเป็นร้อยละ 78.8 รายการชีวิตจริงยิ่งกว่าละคร ทางช่อง Thai PBS คิดเป็นร้อยละ 77.2 และรายการสโมสรสุขภาพ ทางช่อง 9 คิดเป็นร้อยละ 75.2
 - สื่อบุคคล ได้แก่ สมาชิกในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 71.6 และดารา/นักร้อง/นักกีฬา/บุคคลที่มีชื่อเสียง คิดเป็นร้อยละ 60.4
- สื่อที่มีกลุ่มผู้ที่เคยเปิดรับมากกว่ากลุ่มผู้ที่ไม่เคยเปิดรับ ได้แก่
- สื่อบุคคล ได้แก่ เพื่อน/คนรู้จัก คิดเป็นร้อยละ 65.6 และแพทย์/พยาบาล/เจ้าหน้าที่รับบริจาค คิดเป็นร้อยละ 52.8

ส่วนที่ 3 ข้อมูลทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคเสริมเซลล์

ตารางที่ 4.4: แสดงจำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนก

ตามทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคเสริมเซลล์

ทัศนคติต่อพฤติกรรม การบริจาคเสริมเซลล์	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	รวม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ เกณฑ์
1. การบริจาคเสริมเซลล์ เป็นการสร้างคุณค่าให้กับชีวิต	107 (42.8)	112 (44.8)	29 (11.6)	1 (0.4)	1 (0.4)	250 (100)	4.29	.72	บวก
2. การบริจาคเสริมเซลล์ถือเป็นการ ทำบุญที่ได้กุศลสูงสุด	96 (38.4)	100 (40.0)	46 (18.4)	5 (2.0)	3 (1.2)	250 (100)	4.12	.86	บวก
3. การบริจาคเสริมเซลล์เป็นสิ่งที่ สังคมควรให้การยอมรับและเป็น ประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม	115 (46.0)	103 (41.2)	31 (12.4)	-	1 (0.4)	250 (100)	4.32	.72	บวก
4. การบริจาคเสริมเซลล์เป็นแบบ อย่างที่ดีในการเสียสละเพื่อช่วย เหลือผู้อื่น	108 (43.2)	120 (48.0)	20 (8.0)	1 (0.4)	1 (0.4)	250 (100)	4.33	.68	บวก
5. การบริจาคเสริมเซลล์ควรเป็น หน้าที่ที่พลเมืองถึงปฏิบัติ	52 (20.8)	58 (23.2)	102 (40.8)	34 (13.6)	4 (1.6)	250 (100)	3.48	1.02	กลาง
6. การบริจาคเสริมเซลล์ควรบริจาค ด้วยความสมัครใจและไม่หวังผล ตอบแทน	172 (68.8)	71 (28.4)	6 (2.4)	-	1 (0.4)	250 (100)	4.65	.57	บวก
7. การบริจาคเสริมเซลล์ถือว่าเป็น เรื่องใหม่ในสังคมไทย	98 (39.2)	97 (38.8)	40 (16.0)	10 (4.0)	5 (2.0)	250 (100)	4.09	.94	บวก
8. รัฐบาลควรมีการรณรงค์และ สนับสนุนเรื่องการบริจาค เสริมเซลล์อย่างจริงจัง	86 (34.4)	101 (40.4)	60 (24.0)	1 (0.4)	2 (0.8)	250 (100)	4.07	.82	บวก

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ): แสดงจำนวนคำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์

ทัศนคติต่อพฤติกรรม การบริโภคเสริมเซลล์	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	รวม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ เกณฑ์
9. การบริโภคเสริมเซลล์ทำให้ได้ ตรวจสอบภาพฟรี	59 (23.6)	67 (26.8)	104 (41.6)	15 (6.0)	5 (2.0)	250 (100)	3.64	.97	กลาง
10. การบริโภคเสริมเซลล์ทำให้ได้ เพิ่มเกียรติยศ	20 (8.0)	51 (20.4)	121 (48.4)	45 (18.0)	13 (5.2)	250 (100)	3.08	.95	กลาง
11. ขั้นตอนในการบริโภค เสริมเซลล์มีความปลอดภัย	47 (18.8)	75 (30.0)	125 (50.0)	3 (1.2)	-	250 (100)	3.66	.79	กลาง
*12. ขั้นตอนในการบริโภค เสริมเซลล์นั้นยุ่งยากและเสียเวลา	4 (1.6)	41 (16.5)	156 (62.7)	42 (16.9)	6 (2.4)	249 (100)	3.02	.70	กลาง
*13. บุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง กับการบริโภคเสริมเซลล์ยังไม่ น่าเชื่อถือพอ	12 (4.8)	40 (16.0)	151 (60.4)	40 (16.0)	7 (2.8)	250 (100)	2.96	.79	กลาง
*14. การบริโภคเสริมเซลล์เป็นสิ่งที่ น่ากลัว	15 (6.0)	38 (15.2)	112 (44.8)	58 (23.2)	27 (10.8)	250 (100)	3.18	1.01	กลาง
*15. การบริโภคเสริมเซลล์จะทำให้ ร่างกายอ่อนแอลง	3 (1.2)	18 (7.2)	135 (54.0)	57 (22.8)	37 (14.8)	250 (100)	3.43	.87	กลาง
*16. การบริโภคเสริมเซลล์มีความ เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค เช่น เอชวี ไวรัส	7 (2.8)	21 (8.4)	135 (54.0)	53 (21.2)	34 (13.6)	250 (100)	3.34	.92	กลาง
*17. หลังจากการบริโภคเสริมเซลล์ แล้วต้องใช้เวลาในการพักผ่อน ร่างกายเป็นเวลานาน	4 (1.6)	21 (8.4)	177 (70.8)	22 (8.8)	26 (10.4)	249 (100)	3.18	.79	กลาง

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ): แสดงจำนวนคำร้อยละ คำเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับเกณฑ์
*18. สเต็มเซลล์สามารถซื้อขายกันได้	13 (5.2)	23 (9.2)	95 (38.0)	54 (21.6)	65 (26.0)	250 (100)	3.54	1.13	กลาง
*19. คนรวยเท่านั้นที่สามารถได้รับการผ่าตัดปลูกถ่ายสเต็มเซลล์	24 (9.6)	37 (14.8)	65 (26.0)	45 (18.0)	79 (31.6)	250 (100)	3.47	1.33	กลาง
*20. การบริจาคสเต็มเซลล์สามารถให้ได้เฉพาะคนที่มีสายเลือดเดียวกันเท่านั้น	17 (6.8)	22 (8.8)	134 (53.6)	38 (15.2)	39 (15.6)	250 (100)	3.24	1.04	กลาง
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม ($\bar{x}$) = 3.66									กลาง

*การคำนวณค่าเฉลี่ยในภาพรวมมีการกลับค่าคะแนนจากข้อความเชิงลบเป็นคะแนนเชิงบวกแล้ว

จากตารางที่ 4.4: พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในด้าน“การบริจาคสเต็มเซลล์ควรบริจาคด้วยความสมัครใจและไม่หวังผลตอบแทน” มากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับบวก ลำดับต่อมา เป็นทัศนคติในด้าน “การบริจาคสเต็มเซลล์เป็นแบบอย่างที่ดีในการเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น” ($\bar{x} = 4.33$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับบวก และทัศนคติในด้าน “การบริจาคสเต็มเซลล์เป็นสิ่งที่สังคมควรให้การยอมรับและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม” ($\bar{x} = 4.32$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับบวก ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ในภาพรวมจัดอยู่ในระดับกลาง ($\bar{x} = 3.66$)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตารางที่ 4.5: แสดงจำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนก

ตามแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง ต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	รวม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ เกณฑ์
1. ท่านคิดว่าการได้บริจาค สเต็มเซลล์เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นเป็นสิ่งที่ มีคุณค่าในชีวิต	93 (37.2)	113 (45.2)	38 (15.2)	5 (2.0)	1 (0.4)	250 (100)	4.17	.78	บวก
2. ท่านมองว่าการบริจาค สเต็มเซลล์ จะทำให้ท่านเป็นที่ยอมรับ ในสังคม	21 (8.4)	40 (16.0)	110 (44.0)	54 (21.6)	25 (10.0)	250 (100)	2.91	1.05	กลาง
3. ท่านจะรู้สึกมีความสุขหากได้ บริจาคสเต็มเซลล์เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	90 (36.0)	119 (47.6)	37 (14.8)	3 (1.2)	1 (0.4)	249 (100)	4.18	.75	บวก
*4. ท่านจะไม่บริจาคสเต็มเซลล์ เพราะคิดว่าสุขภาพร่างกายของท่าน ไม่แข็งแรงพอ	27 (10.8)	65 (26.0)	96 (38.4)	41 (16.4)	21 (8.4)	250 (100)	2.86	1.08	กลาง
*5. ท่านจะรู้สึกไม่มั่นใจ หากต้อง บอกผู้อื่นว่าท่านอยากบริจาค สเต็มเซลล์	10 (4.0)	23 (9.2)	80 (32.0)	78 (31.2)	59 (23.6)	250 (100)	3.61	1.07	กลาง
*6. ท่านไม่สนใจเรื่องของคนอื่น จึงไม่คิดที่จะบริจาคสเต็มเซลล์เพื่อ ช่วยเหลือผู้อื่น	6 (2.4)	16 (6.4)	53 (21.2)	95 (38.0)	80 (32.0)	250 (100)	3.91	1.00	บวก
*7. ท่านจะรู้สึกหงุดหงิด หากมีคน มาเชิญชวนให้ท่านร่วมแสดงความ เจตนารมณ์บริจาคสเต็มเซลล์	8 (3.2)	11 (4.4)	68 (27.2)	83 (33.2)	80 (32.0)	250 (100)	3.86	1.02	บวก

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ): แสดงจำนวนคำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์

แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง ต่อพฤติกรรมการบริโภคเสริมเซลล์	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	รวม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ เกณฑ์
8. ท่านคิดว่าผู้ที่บริโภคเสริมเซลล์ นั้นเป็นบุคคลที่น่ายกย่อง	74 (29.6)	93 (37.2)	71 (28.4)	7 (2.8)	5 (2.0)	249 (100)	3.90	.93	บวก
9. ท่านคิดว่าผู้ที่บริโภคเสริมเซลล์ นั้นเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือเป็น แบบอย่าง	68 (27.2)	80 (32.0)	94 (37.6)	4 (1.6)	4 (1.6)	250 (100)	3.82	.91	บวก
*10. ท่านมองว่าผู้ที่บริโภค เสริมเซลล์นั้นเป็นบุคคลที่อยากเด่น ดังและมีชื่อเสียงในสังคม	6 (2.4)	7 (2.8)	74 (29.6)	90 (36.0)	73 (29.2)	250 (100)	3.87	.95	บวก
*11. ท่านเป็นคนที่เจ็บป่วยบ่อย จึง ไม่เหมาะกับการบริโภคเสริมเซลล์ ให้กับผู้อื่น	14 (5.6)	46 (18.4)	114 (45.6)	51 (20.4)	25 (10.0)	250 (100)	3.11	1.00	กลาง
12. ท่านคิดว่าการบริโภคเสริมเซลล์ เป็นสิ่งที่น่าภูมิใจและเป็นเกียรติแก่ ตนเองและครอบครัว	60 (24.0)	70 (28.0)	102 (40.8)	11 (4.4)	7 (2.8)	250 (100)	3.66	.98	กลาง
13. ท่านจะบริโภคเสริมเซลล์เพื่อ ช่วยเหลือผู้อื่น เพราะคนรอบข้าง มองว่าท่านเป็นคนชอบทำบุญ	17 (6.8)	29 (11.6)	88 (35.2)	84 (33.6)	32 (12.8)	249 (100)	2.66	1.06	กลาง
*14. คนรอบข้างมักมองว่าท่านเป็น คนใจแคบ จึงไม่น่าจะบริโภค เสริมเซลล์ให้กับผู้อื่น	4 (1.6)	6 (2.4)	62 (24.8)	103 (41.2)	75 (30.0)	250 (100)	3.96	.89	บวก

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ): แสดงจำนวนคำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์

แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง ต่อพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	รวม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ เกณฑ์
*15. ท่านไม่กล้าบริโภคสเต็มเซลล์ เพราะคิดว่าตนเองมีพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการติดเชื้อโรค	11 (4.4)	17 (6.8)	70 (28.0)	74 (29.6)	78 (31.2)	250 (100)	3.76	1.10	บวก
*16. ท่านไม่กล้าบริโภคสเต็มเซลล์ เพราะคิดว่าตนเองเป็นคนทีกลัวเข็ม	26 (10.4)	30 (12.0)	51 (20.4)	89 (35.6)	54 (21.6)	250 (100)	3.46	1.25	กลาง
*17. ท่านไม่กล้าบริโภคสเต็มเซลล์ เพราะคิดว่าตนเองจะไม่สามารถทน ความเจ็บปวดจากการผ่าตัดได้	26 (10.4)	40 (16.0)	71 (28.4)	56 (22.4)	57 (22.8)	249 (100)	3.31	1.27	กลาง
*18. ท่านคิดว่าการบริโภค สเต็มเซลล์จะทำให้ท่านดูอ่อนแอลง กว่าเดิม	6 (2.4)	12 (4.8)	120 (48.0)	60 (24.0)	52 (20.8)	250 (100)	3.56	.95	กลาง
*19. ท่านคิดว่าการบริโภค สเต็มเซลล์ไม่ใช่สิ่งสำคัญในชีวิต ของท่าน	9 (3.6)	39 (15.6)	119 (47.6)	56 (22.4)	27 (10.8)	250 (100)	3.21	.96	กลาง
20. ท่านเป็นคนละเอียดรอบคอบ จึงต้องการทราบข้อมูลที่แน่ชัดใน ในทุกขั้นตอนก่อนที่จะบริโภค สเต็มเซลล์	137 (54.8)	75 (30.0)	35 (14.0)	3 (1.2)	-	250 (100)	4.38	.77	บวก
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม ($\bar{x}$) = 3.61									กลาง

*การคำนวณค่าเฉลี่ยในภาพรวมมีการกลับค่าคะแนนจากข้อความเชิงลบเป็นคะแนนเชิงบวกแล้ว

จากตารางที่ 4.5: พบว่า กลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร มีแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อ พฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์อยู่ในระดับกลาง ($\bar{x} = 3.61$)

ส่วนที่ 5 ข้อมูลพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตารางที่ 4.6: แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์

หัวข้อ	พฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์		รวม
	บริจาคแน่นอน	ไม่บริจาคแน่นอน	
ความประสงค์ที่จะบริจาคสเต็มเซลล์	131	119	250
	(52.4)	(47.6)	(100.0)

จากตารางที่ 4.6: พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความประสงค์ที่จะบริจาคสเต็มเซลล์ คิด เป็นร้อยละ 52.4 และไม่ประสงค์ที่จะบริจาคจาก คิดเป็นร้อยละ 47.6

ตารางที่ 4.7: แสดงจำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนก ตามเหตุผลในการบริจาคสเต็มเซลล์

เหตุผลที่บริจาคสเต็มเซลล์	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	รวม	$\bar{x}$	S.D.
1. เป็นการทำบุญที่ได้กุศล	64	50	17	-	-	131	4.36	.70
	(48.9)	(38.2)	(13.0)			(100)		
2. เป็นการช่วยเหลือผู้อื่น	81	47	3	-	-	131	4.60	.54
	(61.8)	(35.9)	(2.3)			(100)		
3. สงสารผู้ป่วยที่ต้องการรับ บริจาคสเต็มเซลล์	78	44	9	-	-	131	4.53	.62
	(59.5)	(33.6)	(6.9)			(100)		

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ): แสดงจำนวนคำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามเหตุผลในการบริจาคตเต็มเซลล์

เหตุผลที่บริจาคตเต็มเซลล์	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	รวม	$\bar{x}$	S.D.
4. ต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม	10 (7.6)	11 (8.4)	55 (42.0)	38 (29.0)	17 (13.0)	131 (100)	2.69	1.05
5. ต้องการให้คนในครอบครัว ภูมิใจ	19 (14.5)	20 (15.3)	58 (44.3)	26 (19.8)	8 (6.1)	131 (100)	3.12	1.08
6. ต้องการเป็นแบบอย่างที่ดีให้ กับผู้อื่น	25 (19.1)	50 (38.2)	44 (33.6)	10 (7.6)	2 (1.5)	131 (100)	3.66	.93
7. ต้องการตรวจสอบสุขภาพฟรี	18 (13.7)	24 (18.3)	56 (42.7)	18 (13.7)	15 (11.5)	131 (100)	3.09	1.15
8. ต้องการได้เข็มที่ระลึก	5 (3.8)	6 (4.6)	66 (50.4)	36 (27.5)	18 (13.7)	131 (100)	2.57	.92
9. ต้องการส่วนลดในการรักษา พยาบาลที่โรงพยาบาล	8 (6.1)	15 (11.5)	63 (48.1)	32 (24.4)	13 (9.9)	131 (100)	2.79	.98
10. เชื่อมั่นใจความปลอดภัยของ ขั้นตอนการบริจาคต	22 (16.8)	52 (39.7)	54 (41.2)	3 (2.3)	-	131 (100)	3.71	.77
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม ($\bar{x}$) = 3.51								

จากตารางที่ 4.7: พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีประสงค์จะบริจาคตเต็มเซลล์อย่าง
แน่นอนให้เหตุผลว่าเพราะ “เป็นการทำบุญที่ได้กุศล” มากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.60) อันดับสองคือ “สงสาร
ผู้ป่วยที่ต้องการรับบริจาคตเต็มเซลล์” ($\bar{x}$ = 4.53) อันดับสามคือ “เป็นการช่วยเหลือผู้อื่น”
($\bar{x}$ = 4.36) อันดับสี่คือ “เชื่อมั่นในความปลอดภัยของขั้นตอนการบริจาคต” ($\bar{x}$ = 3.71) อันดับห้าคือ
“ต้องการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น” ($\bar{x}$ = 3.66) อันดับหกคือ “ต้องการให้คนในครอบครัว
ภูมิใจ” ($\bar{x}$ = 3.12) อันดับเจ็ดคือ “ต้องการตรวจสอบสุขภาพฟรี” ($\bar{x}$ = 3.09) อันดับแปดคือ “ต้องการ

ส่วนลดในการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาล” ($\bar{x} = 2.79$) อันดับเก้าคือ “ต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม” ($\bar{x} = 2.69$) และอันดับสุดท้ายคือ “ต้องการได้เข็มที่ระลึก” ($\bar{x} = 2.57$)

ตารางที่ 4.8: แสดงจำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลที่ไม่บริจาศเสริมเซลล์

เหตุผลที่ไม่บริจาศเสริมเซลล์	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	$\bar{x}$	S.D.
*1. กลัวติดเชื้อโรค	16	29	49	14	11	119	2.79	1.11
	(13.4)	(24.4)	(41.2)	(11.8)	(9.2)	(100)		
*2. กลัวเข็ม	21	31	28	27	12	119	2.82	1.26
	(17.6)	(26.1)	(23.5)	(22.7)	(10.1)	(100)		
*3. กลัวเจ็บ	29	35	22	21	12	119	2.60	1.30
	(24.4)	(29.4)	(18.5)	(17.6)	(10.1)	(100)		
*4. กลัวสุขภาพอ่อนแอลง	13	32	46	19	8	118	2.81	1.06
	(11.0)	(27.1)	(39.0)	(16.1)	(6.8)	(100)		
*5. ไม่มั่นใจในขั้นตอนการบริจาศ	32	40	35	9	3	119	2.25	1.02
	(26.9)	(33.6)	(29.4)	(7.6)	(2.5)	(100)		
*6. ไม่มั่นใจในบุคลากรทางการแพทย์	18	32	52	13	4	119	2.61	.99
	(15.1)	(26.9)	(43.7)	(10.9)	(3.4)	(100)		
*7. สุขภาพไม่แข็งแรงพอ	24	40	39	14	2	119	2.41	1.00
	(20.2)	(33.6)	(32.8)	(11.8)	(1.7)	(100)		
*8. ไม่มีเวลา	15	43	37	18	6	119	2.64	1.05
	(12.6)	(36.1)	(31.1)	(15.1)	(5.0)	(100)		
*9. ไม่ทราบข้อมูลที่ชัดเจน	70	35	10	1	3	119	1.59	.88
	(58.8)	(29.4)	(8.4)	(0.8)	(2.5)	(100)		

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ): แสดงจำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามเหตุผลที่ไม่ปรึกษาสเต็มเซลล์

เหตุผลที่ไม่ปรึกษาสเต็มเซลล์	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	รวม	$\bar{x}$	S.D.
*10. ไม่สะดวกในการเดินทาง	19	36	41	13	10	119	2.66	1.13
	(16.0)	(30.3)	(34.5)	(10.9)	(8.4)	(100)		
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม ($\bar{x}$) = 2.52								

*การคำนวณค่าเฉลี่ยในภาพรวมมีการกลับค่าคะแนนจากข้อความเชิงลบเป็นคะแนนเชิงบวกแล้ว

จากตารางที่ 4.8: พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ไม่มีความประสงค์จะปรึกษาสเต็มเซลล์
อย่างแน่นอน ให้เหตุผลว่าเพราะ “ไม่ทราบข้อมูลที่ชัดเจน” มากที่สุด ($\bar{x} = 1.59$) อันดับสองคือ “ไม่
มั่นใจในขั้นตอนการปรึกษา” ($\bar{x} = 2.25$) อันดับสามคือ “สุขภาพไม่แข็งแรงพอ” ($\bar{x} = 2.41$) อันดับ
สี่คือ “กลัวเจ็บ” ($\bar{x} = 2.60$) อันดับห้าคือ “ไม่มั่นใจในบุคลากรทางการแพทย์” ($\bar{x} = 2.61$) อันดับหก
คือ “ไม่มีเวลา” ($\bar{x} = 2.64$) อันดับเจ็ดคือ “ไม่สะดวกในการเดินทาง” ($\bar{x} = 2.66$) อันดับแปดคือ
“กลัวติดเชื้อโรค” ($\bar{x} = 2.79$) อันดับเก้าคือ “กลัวสุขภาพอ่อนแอลง” ($\bar{x} = 2.81$) และอันดับสุดท้าย
คือ “กลัวเข็ม” ($\bar{x} = 2.82$)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน

การศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับ
ตนเอง กับพฤติกรรมการปรึกษาสเต็มเซลล์ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” ใช้สถิติการ
คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อ
ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง และ
พฤติกรรมการปรึกษาสเต็มเซลล์ ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ มีดังนี้

**สมมติฐานที่ 1 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**

ตารางที่ 4.9: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ
พฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ค่าสหสัมพันธ์กับ พฤติกรรม การบริจาคสเต็มเซลล์(r)	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ (p)	ระดับ ความสัมพันธ์
การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ พฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์	250	.238**	.000	ต่ำ

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.9: พบว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ มีความสัมพันธ์ในลักษณะทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p \leq 0.01$) จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่พบนั้นอยู่ในระดับต่ำ คือ .238 จึงมีความสัมพันธ์กันเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 4.10: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุ
เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ค่าสหสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์ (r)	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ (p)	ระดับ ความสัมพันธ์
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุ	250	.056	.378	ไม่มี

จากตารางที่ 4.10: เมื่อแยกการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ตามประเภทสื่อต่างๆ พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่อวิทยุ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p > 0.05$)

ตารางที่ 4.11: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์
เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ค่าสหสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์ (r)	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ (p)	ระดับ ความสัมพันธ์
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์	250	-.009	.882	ไม่มี

จากตารางที่ 4.11: เมื่อแยกการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ตามประเภทสื่อต่างๆ พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่อโทรทัศน์ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p > 0.05$)

ตารางที่ 4.12: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์
เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ค่าสหสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์ (r)	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ (p)	ระดับ ความสัมพันธ์
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์	250	.293**	.000	ต่ำ

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.12: เมื่อแยกการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ตามประเภทสื่อต่างๆ พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่อสิ่งพิมพ์ มีความสัมพันธ์ในลักษณะทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p \leq 0.01$) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่พบนั้นอยู่ในระดับต่ำ คือ .293 จึงมีความสัมพันธ์กันเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 4.13: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อ
อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาค
สเต็มเซลล์

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ค่าสหสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์ (r)	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ (p)	ระดับ ความสัมพันธ์
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อ อินเทอร์เน็ต	250	.145*	.022	ต่ำ

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.13: เมื่อแยกการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ตามประเภทสื่อต่างๆ พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่ออินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์ในลักษณะทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่พบนั้นอยู่ในระดับต่ำ คือ .145 จึงมีความสัมพันธ์กันเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 4.14: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อพิเศษ
เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ค่าสหสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์ (r)	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ (p)	ระดับ ความสัมพันธ์
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อพิเศษ	250	.113	.075	ไม่มี

จากตารางที่ 4.14: เมื่อแยกการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ตามประเภทสื่อต่างๆ พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่อพิเศษ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p > 0.05$)

ตารางที่ 4.15: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อกิจกรรม
เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ค่าสหสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์ (r)	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ (p)	ระดับ ความสัมพันธ์
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อกิจกรรม	250	.080	.205	ไม่มี

จากตารางที่ 4.15: เมื่อแยกการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ตามประเภทสื่อต่างๆ พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่อกิจกรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p > 0.05$)

ตารางที่ 4.16: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล
เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ค่าสหสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์ (r)	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ (p)	ระดับ ความสัมพันธ์
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล	250	.201**	.001	ต่ำ

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.16: เมื่อแยกการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ตามประเภทสื่อต่างๆ พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์ในลักษณะทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p \leq 0.01$) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่พบนั้นอยู่ในระดับต่ำ คือ .201 จึงมีความสัมพันธ์กันเพียงเล็กน้อย

**สมมติฐานที่ 2 ทศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการ
บริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**

ตารางที่ 4.17: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างทศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการบริจาค
สเต็มเซลล์กับพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ค่าสหสัมพันธ์กับ พฤติกรรมกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์(r)	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ (p)	ระดับ ความสัมพันธ์
ทศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์	250	-.500**	.000	ปานกลาง

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.17: พบว่า ทศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ มีความสัมพันธ์ใน
ลักษณะทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.01 ($p \leq 0.01$) จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่พบนั้นอยู่ใน
ระดับปานกลางคือ -.500

**สมมติฐานที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**

ตารางที่ 4.18: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรม
การบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ค่าสหสัมพันธ์กับ พฤติกรรมกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์(r)	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ (p)	ระดับ ความสัมพันธ์
แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรม การบริจาคสเต็มเซลล์	250	-.486**	.000	ปานกลาง

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.18: พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ มีความ
สัมพันธ์ในลักษณะทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.01 ($p \leq 0.01$) จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่พบนั้นอยู่
ในระดับปานกลางคือ -.486

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลผ่านการแจกแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ การเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง และพฤติกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นประชาชนเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร และมีอายุระหว่าง 18-50 ปี โดยได้กำหนดช่วงเวลาในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2554 – มกราคม พ.ศ. 2555 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยการแจกแจงความถี่ จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ผลจากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 250 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งมีจำนวน 171 คน มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 10,001-15,000 บาท

ข้อมูลการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการสเต็มเซลล์โดยสรุปภาพรวม พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ไม่เคยเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ ยกเว้นจากสื่อบุคคลและสื่อสิ่งพิมพ์ โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับสื่อบุคคลมีมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์

เมื่อพิจารณาการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ยกเว้นจากสื่อบุคคล โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับสื่อบุคคลซึ่งเป็นเพื่อนหรือคนรู้จักมีมากที่สุด รองลงมาคือจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับสื่อบุคคลที่เป็นแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าหน้าที่รับบริจาค

ในด้านของสื่อประชาสัมพันธ์อื่นๆ ที่กลุ่มตัวอย่างไม่เคยเปิดรับนั้น พบว่า สื่อที่มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยเปิดรับมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ปากกาสเต็มเซลล์มากที่สุด รองลงมาคือ งานเสวนา “สตรีไทยกับความเข้าใจเรื่องสเต็มเซลล์” และสุดท้ายคือ เสื้อยืด “I am Blood Donor and Stem Cell Volunteer” เสื้อยืด “Stem Cell : Cell for Life, Cell for Love” และงานเสวนา “Stem Cell : Cell ช่วยชีวิต”

ข้อมูลทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีทัศนคติในภาพรวมอยู่ในระดับกลาง ($\bar{x} = 3.66$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ “การบริจาคสเต็มเซลล์ควรบริจาคด้วยความสมัครใจและไม่หวังผลตอบแทน” มากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$) ลำดับต่อมา เป็นทัศนคติในด้าน “การบริจาคสเต็มเซลล์เป็นแบบอย่างที่ดีในการเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น” ($\bar{x} = 4.33$) และทัศนคติในด้าน “การบริจาคสเต็มเซลล์เป็นสิ่งที่สังคมควรให้การยอมรับและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม” ($\bar{x} = 4.32$) ตามลำดับ

ข้อมูลแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมของแนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์อยู่ในระดับกลาง ($\bar{x} = 3.61$)

ข้อมูลพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

พฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ พบว่า ในภาพรวมประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์แบบ “บริจาคแน่นอน” มากกว่า “ไม่บริจาคแน่นอน” เนื่องจาก

เหตุผล 3 อันดับแรก ได้แก่ “เป็นการทำบุญที่ได้กุศล” มากที่สุด รองลงมา คือ “สงสารผู้ป่วยที่ต้องการรับบริจาคสเต็มเซลล์” และ “เป็นการช่วยเหลือผู้อื่น” ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทรรศนคติ และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” มีสมมติฐานที่กำหนดไว้จำนวน 3 ข้อ มีดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ มีความสัมพันธ์ในลักษณะทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อแยกการเปิดรับข่าวสารตามประเภทสื่อต่างๆ พบว่า

- การเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์
- การเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์
- การเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์
- การเปิดรับข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์
- การเปิดรับข่าวสารจากสื่อพิเศษ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์
- การเปิดรับข่าวสารจากสื่อกิจกรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

- การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

สมมติฐานที่ 2 ทรรศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ทรรศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ มีความสัมพันธ์ในลักษณะทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ มีความสัมพันธ์ในลักษณะทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ทรรศนคติ และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์แบบ “บริจาคแน่นอน” มากกว่าแบบ “ไม่บริจาคแน่นอน” แต่ยังอยู่ในสัดส่วนที่ต่างกันไม่มากนัก ซึ่งเหตุผลหลักๆ ที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจที่จะไม่บริจาคอย่างแน่นอนเป็นเพราะไม่ทราบข้อมูลที่ชัดเจนและไม่มั่นใจในขั้นตอนการบริจาค แสดงให้เห็นว่าประชาชนนั้นยังไม่ได้รับข้อมูลและความรู้ที่ถูกต้องและชัดเจนเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ ซึ่งเป็นเหตุผลที่นำไปใช้อธิบายถึงปริมาณผู้ลงทะเบียนบริจาคสเต็มเซลล์ที่ยังคงไม่เพียงพอ เมื่อเทียบกับจำนวนของผู้ป่วยที่ต้องการได้รับบริจาคสเต็มเซลล์และผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์

ในภาพรวม ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์จากสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ยกเว้นจากสื่อบุคคล ซึ่งได้แก่ เพื่อน/คนรู้จัก และแพทย์/พยาบาล/เจ้าหน้าที่รับบริจาค อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าสนใจคือ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ในทิศทางเดียวกันกล่าวคือ ถ้าบุคคลใดมีการเปิดรับข่าวสารมาก ย่อมส่งผลให้ได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์มาก จึงอาจทำให้เกิดพฤติกรรมบริจาคสเต็มเซลล์ แต่หากมีการเปิดรับข่าวสารน้อย ทำให้ไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ที่ถูกต้องหรือเพียงพอ ก็อาจส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่บริจาคสเต็มเซลล์ได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล ตามไท (2542) เรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทรรศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคข่าวกล้องของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข่าวกล้องมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคข่าวกล้องและงานวิจัยของ พรพรรณ ชมงาม (2552) เรื่องปัจจัยทางการสื่อสารที่มีผลต่อการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า การเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร แต่กลับไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ

สุกัญญา อามีน (2539) เรื่องการศึกษาความรู้และทัศนคติที่มีต่อการปลูกถ่ายอวัยวะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะ

โดยประเภทของสื่อที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งทั้ง 3 สื่อเป็นสื่อที่ประชาชนมีการเปิดรับมากกว่าสื่ออื่นๆ เพราะสื่อบุคคลนั้นเป็นสื่อที่มีอิทธิพลสูง เนื่องจากการสื่อสารกันแบบเห็นหน้าตา มีลักษณะการมีส่วนร่วมสูงและมีความยืดหยุ่นสูง จึงสามารถที่จะปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การสื่อสารได้ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรภัทร์ สังข์น้อย (2541) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของญาติผู้เสียชีวิต ที่พบว่า ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการตัดสินใจบริจาคอวัยวะคือ บุคลากรทางการแพทย์และบุคคลใกล้ชิด ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่นั้น เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ขององค์กร ได้แก่ สารงานบริการโลหิต วารสารภาษาความสัมพันธ์ แผ่นพับ โปสเตอร์ และป้ายโฆษณา ซึ่งถือว่าเป็นสื่อที่สามารถหาข้อมูลได้ง่ายและให้ข้อมูลรายละเอียดของการบริโภคสเต็มเซลล์ได้มาก รวมทั้งยังสามารถสร้างความน่าเชื่อถือได้ง่าย ด้านสื่ออินเทอร์เน็ตนั้น เป็นสื่อใหม่ที่มาแรงในปัจจุบัน เป็นสื่อที่มีความรวดเร็ว ให้ข้อมูลข่าวสารได้เยอะ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา และสะดวกสบาย

จากการลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามและการพูดคุยกับผู้ตอบแบบสอบถาม ทำให้ผู้ศึกษาได้ทราบว่า ถึงแม้ทางศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย จะมีสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริโภคสเต็มเซลล์ที่หลากหลาย แต่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงไม่เคยเปิดรับสื่อเหล่านั้น จึงทำให้ขาดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริโภคสเต็มเซลล์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเลือกเปิดรับข่าวสารเพื่อตอบสนองความต้องการในด้านการช่วยตัดสินใจ โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสถานะหรือเหตุการณ์ต่างๆ รอบตัวได้ (McCombs & Backer, 1979 อ้างใน กฤติกา มาโนช, 2540) เช่นเดียวกันกับพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์ ที่จำเป็นจะต้องใช้ข้อมูลและเหตุผลในการประกอบการคิดวิเคราะห์ว่าจะบริจาคหรือไม่ ดังนั้น การที่ประชาชนยังขาดข้อมูล ความรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริโภคสเต็มเซลล์ จึงทำให้เกิดความคิดเห็นอาจจะยังไม่ถูกต้อง อีกทั้งยังไม่มี การเปิดรับข่าวสารที่เพียงพอ นั้น ย่อมทำให้เกิดความลังเลที่จะบริโภคสเต็มเซลล์

ในด้านของทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์ ผลการวิเคราะห์พบว่า ทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์มีความสัมพันธ์ในลักษณะทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์ หมายความว่า ประชาชนที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อพฤติกรรมการบริโภค สเต็มเซลล์จะมีพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา อามีน (2539) เรื่อง การศึกษาความรู้และทัศนคติที่มีต่อการปลูกถ่ายอวัยวะของ

ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ทักษะคิดที่มีต่อการปลูกถ่ายอวัยวะมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการมีส่วนร่วมในโครงการเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะ แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ ชมงาม (2552) เรื่องปัจจัยทางการสื่อสารที่มีผลต่อการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ทักษะคิดส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจบริจาคอวัยวะ

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ ที่มีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม อาจสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดเรื่ององค์ประกอบของทักษะคิดที่สำคัญ 3 ประการ คือ ความเข้าใจหรือความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมหรือการกระทำ ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบนั้นจะมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน การเปลี่ยนแปลงส่วนใดส่วนหนึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปยังส่วนอื่นด้วย (ศุภร เสรีรัตน์, 2545) ดังนั้น ถึงแม้ว่าประชาชนส่วนใหญ่จะมีทักษะคิดต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ในระดับกลาง แต่ยังขาดการเปิดรับข่าวสารที่เพียงพอ ทำให้ไม่ได้รับความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคสเต็มเซลล์ ประกอบกับเหตุผลส่วนบุคคล เช่น สุขภาพร่างกายไม่แข็งแรงพอ กลัวเข็ม กลัวเจ็บ หรือความไม่มั่นใจในด้านต่างๆ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่บริจาคสเต็มเซลล์ได้ แต่หากในอนาคต ประชาชนเหล่านั้นได้รับข้อมูลและเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ที่มากขึ้น ก็อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทักษะคิด และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้เช่นกัน

ในส่วนของแนวคิดเกี่ยวกับตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ ผลการวิเคราะห์พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ มีความสัมพันธ์ในลักษณะทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์กล่าวคือ ประชาชนส่วนใหญ่ถึงแม้ว่าจะมีการรับรู้เกี่ยวกับตนเองในระดับกลาง แต่ก็ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพรัช บวรสมพงษ์ (2542) เรื่องความสัมพันธ์ของอัตมโนทัศน์การสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลธัญญารักษ์ปทุมธานี พบว่าอัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ซึ่งหมายความว่า อัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับตัวบุคคลในด้านพฤติกรรมและสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง หมายถึง ทักษะคิดที่บุคคลมีต่อตัวเอง โดยตนเองเป็นสิ่งที่จะต้องประเมินด้วย ทักษะคิดโดยรวมที่มีต่อตนเอง ส่วนมากมักจะเป็นบวก แต่ก็ไม่จริงเสมอไป แต่แน่นอนที่สุดที่คนเรามักจะประเมินตนเองในทางบวกมากกว่าผู้อื่น (ดารา ทีปะปาล, 2546) เช่นเดียวกับผลการวิเคราะห์ที่พบความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม แสดงให้เห็นว่า ประชาชนมักจะประเมินตนเองในทางบวก แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าต้องมีพฤติกรรมในการบริจาคสเต็มเซลล์ในทิศทางเดียวกันเสมอไป

ข้อสรุปในภาพรวมของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ การเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ทัศนคติและแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ควรพิจารณาเพิ่มและกระตุ้นการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสื่อที่องค์กรสามารถผลิตเองได้ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อพิเศษต่างๆ ซึ่งในการจัดทำสื่อแต่ละประเภทนั้น ควรทำให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ควรเพิ่มความถี่และขยายขอบเขตการเข้าถึงให้มากขึ้น เพื่อสามารถให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ เพื่อเป็นการย้ำความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องนี้
2. ทางศูนย์ฯ ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสถานที่ที่สามารถลงทะเบียนในการบริจาคสเต็มเซลล์ให้ทั่วถึง รวมถึงแจ้งเบอร์โทรศัพท์ของศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจที่ต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์
3. ควรรณรงค์ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน เนื่องจากทางศูนย์ฯ สามารถสร้างสื่อต่างๆ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มนี้ได้ง่าย เช่น อาจจัดโครงการหรือกิจกรรมเฉพาะและทำการเดินสายไปตามมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นและให้ความรู้ พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจที่ดีกับกลุ่มเยาวชน ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่สามารถปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในการเป็นผู้ให้
4. จากผลการศึกษาที่พบว่า สื่อบุคคลเป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์มากที่สุด ทางศูนย์ฯ ควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์ได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ถึงแม้ว่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อการบริจาคสเต็มเซลล์ แต่ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องอย่างแท้จริง หากบุคลากรมีการให้ข้อมูลความรู้ รวมถึงข้อดีข้อเสียของการบริจาคสเต็มเซลล์ อาจช่วยในเรื่องของการเพิ่มจำนวนผู้ลงทะเบียนบริจาคสเต็มเซลล์ในอนาคตได้
5. ควรให้มีการจัดทำจดหมายข่าวหรือวารสารเฉพาะกลุ่ม เพื่อเป็นการแจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวต่างๆ ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ให้กับกลุ่มที่ผู้ลงทะเบียนบริจาคสเต็มเซลล์ได้ทราบ รวมถึงเป็นการติดต่อกันระหว่างศูนย์ฯ กับผู้บริจาค

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม ซึ่งอาจมีผู้ที่ตอบแบบสอบถามตกหล่นในบางข้อและบางคำถามอาจยังได้คำตอบที่ไม่ชัดเจน ดังนั้น การศึกษาในอนาคตควรเป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง และพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์ ในเชิงลึกและละเอียดมากยิ่งขึ้น

2. การศึกษาครั้งนี้ มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริโภคสเต็มเซลล์หรือมีความรู้ที่ไม่ถูกต้อง จึงทำให้ยากแก่การหาผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้น จึงควรมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มที่เป็นผู้ที่เคยบริโภคโลหิต เนื่องจากผู้ที่ทำการลงทะเบียนบริโภคสเต็มเซลล์ได้นั้น ต้องเป็นผู้ที่เคยบริโภคโลหิต หรือหากไม่เคยก็จะต้องมีการเจาะเก็บตัวอย่างโลหิตเพื่อไปทำการตรวจสอบต่อไป และควรมีการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในภูมิภาคอื่นๆ ด้วย เพื่อให้ได้มุมมองที่แตกต่างออกไป

3. การศึกษาครั้งนี้ ไม่ได้ศึกษาถึงเนื้อหาของข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคสเต็มเซลล์ว่ามีลักษณะอย่างไร จึงควรมีการศึกษาถึงเนื้อหา ลักษณะของข่าวสารในส่วนนี้ด้วย เพื่อนำมาปรับปรุงการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคสเต็มเซลล์ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

บรรณานุกรม

หนังสือ

กัลยา วาณิชยบัญชา. (2553). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล* (พิมพ์ครั้งที่ 16).

กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.

ชัยพร วิชาวุธ. (2523). *การวิจัยเชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ชูชัย สมितिไกร. (2553). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดารา ทีปะปาล. (2546). *พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior)*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์น.

ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท. (2537). *การประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: วังอักษร.

ทิพย์พพร มหาสินไพศาล. (2554). *การวิจัยและการประเมินการประชาสัมพันธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 3).

ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

นภกรณ์ อัจฉริยะกุล และรุ่งนภา พิศรปรีชา. (2544). *เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการ*

สื่อสาร หน่วยที่ 1-8 (พิมพ์ครั้งที่ 19). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2542). *การประชาสัมพันธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ปรมะ สตะเวทิน. (2541). *เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 1-8*

(พิมพ์ครั้งที่ 15). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ประคอง กรรณสูตร. (2542). *สถิติเพื่อการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

ประทุม ฤกษ์กลาง. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยการสื่อสาร Communication Research Methods*

(พิมพ์ครั้งที่ 9). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ฝ่ายวิชาการสถาบัน Opinion. (2543). *คู่มือ-ข้อสอบ นิเทศศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:

สกายบุ๊กส์.

พรทิพย์ สัมปิตตะวนิช. (2541). *เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมผู้บริโภค หน่วยที่ 1-8*

(พิมพ์ครั้งที่ 8). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พัฒน์ สุจำนงค์. (2522). *สุขศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

พีระ จิระโสภณ. (2538). *เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 9-15*

(พิมพ์ครั้งที่ 11). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2539). *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วุฒิชัย จำนงค์. (2523). *พฤติกรรมและการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). *พฤติกรรมผู้บริโภค ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: วิถีพัฒนา.
- ศุภร เสรีรัตน์. (2545). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: เอ.อาร์. บิซิเนส เพรส.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2539). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สร้อยตระกูล (ศิวยานนท์) อรรถมานะ. (2545). *พฤติกรรมองค์กร: ทฤษฎีและการประยุกต์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนุชิต เทียงธรรม. (2545). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: แอมเบอร์แอดแอนด์อินทีเรีย.
- อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท. (2542). *การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วารสาร

- การบริจาคเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด (Stem Cell). (2547). *หมอชาวบ้าน*, 26(304). กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- ปิยนันท์ คุ่มครอง. (2555). *สารงานบริการโลหิต*, 3 (1). กรุงเทพฯ: อุดมศึกษา.
- ศรีศักดิ์ สุนทรไชย. (2551). *สเต็มเซลล์ (Stem Cells). ความปลอดภัยและสุขภาพ*, 1(3), 88-91.

แผ่นพับ

- ฝ่ายประชาสัมพันธ์และจัดหาผู้บริจาคโลหิต ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย. (ม.ป.ป). *You are my type ปฏิบัติการตามหาคนพิเศษ* [แผ่นพับ]. (ม.ป.ท): ผู้แต่ง.

วิทยานิพนธ์

- กฤติกา มาโนช. (2540). *การเปิดรับและทัศนคติเกี่ยวกับป้ายรณรงค์รักษาวินัยจราจรของผู้ใช้รถในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬามาส ปิ่นมงคล. (2547). *ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อการบริจาคอวัยวะของผู้ที่มาบริจาคโลหิต ณ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปกิจ พรหมายน. (2531). *ความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, ภาควิชาสิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

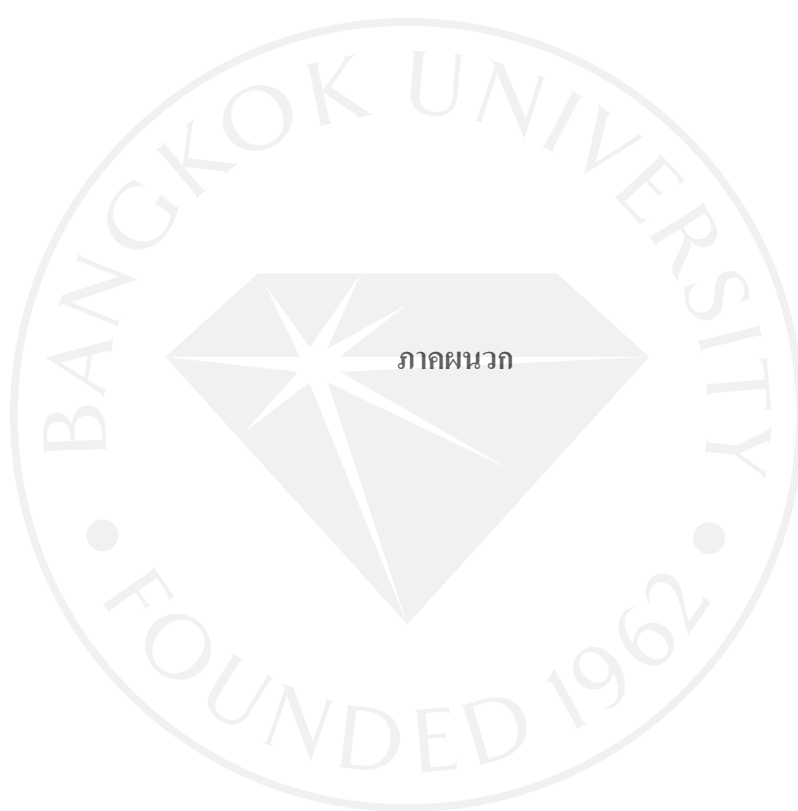
- พรพรรณ ชมงาม. (2552). ปัจจัยทางการสื่อสารที่มีผลต่อการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของประชาชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรพิมล ปรัชญาสุนทร. (2524). สื่อบุคคลเพื่อการประชาสัมพันธ์ของ กฟผ.: ศึกษากรณีโครงการ
หลังสวน. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรสินี เต็งพานิชกุล. (2547). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิต
ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพรัช บวรสมพงษ์. (2542). อัตมโนทัศน์ การสนับสนุนทางสังคม กับพฤติกรรมการดูแลตนเอง
ของผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ศึกษาเฉพาะกรณี: โรงพยาบาลชัยภูมิ ๒๗๖๖.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรภัทร์ สังข์น้อย. (2541). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของญาติผู้เสียชีวิต.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิวิมล ตามไท. (2542). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะชีวิต และพฤติกรรมการบริโภคข้าวกล้อง
ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สิริพัช ชำนาญ. (2552). อัตมโนทัศน์ การสนับสนุนทางสังคม และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน
อาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุกัญญา อามีน. (2539). การศึกษาถึงความรู้ ทักษะชีวิต ที่มีต่อการปลูกถ่ายอวัยวะของประชาชนใน
เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเชษฐ พิทยาพิบูลพงศ์. (2546). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะชีวิต และพฤติกรรมการเรียนแบบ
ออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภิตา เพชรสารกุล. (2552). ทักษะชีวิตต่อการบริจาคโลหิตของประชากรในอำเภอเมืองเชียงใหม่.
การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนงค์ ผ่องศรี. (2547). การเปิดรับข่าวสาร ทักษะชีวิต และการตัดสินใจ ของผู้บริจาคอวัยวะให้ศูนย์รับ
บริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

เว็บเพจ

- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2553). ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับจำนวนประชากรของ กรุงเทพมหานคร เดือนธันวาคม พ.ศ. 2553. สืบค้น วันที่ 1 มกราคม 2555, จาก http://stat.bora.dopa.go.th/cgi-bin/people2_stat.exe?YEAR=53&LEVEL=1&PROVINCE=10%23%A1%C3%D8%A7%E0%B7%BE%C1%CB%D2%B9%A4%C3&DISTRICT=&TAMBON=.
- เอนแบคโพลล์เปิดพฤติกรรม “การให้” คนไทยเน้น “บริจาค” มากกว่า “อาสา”. (2550, 10 ตุลาคม). ประชาชาติธุรกิจ. สืบค้น วันที่ 4 มกราคม 2555, จาก <http://www.give2all.com/writer/view.php?id=669>.
- ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย. (ม.ป.ป.). โครงการธนาคารเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิตแห่งชาติ (National Stem Cell Registry). สืบค้น วันที่ 27 ธันวาคม 2554, จาก <http://www.stemcellthairedcross.com/th/about-pr.php?newsid=70efdf2ec9b086079795c442636b55fb>.
- สภากาชาดไทย. (2553). รายงานประจำปี 2553. สืบค้น วันที่ 27 ธันวาคม 2554, จาก http://www.redcross.or.th/sites/default/ebook/trcs_year2553/index.html.
- สุทธิญาณภิกขุ. (2553). ข้อแตกต่างระหว่างการให้กับการบริจาค. สืบค้น วันที่ 4 มกราคม 2555, จาก <http://www.oknation.net/blog/suttiyano/2010/08/21/entry-1>.

Books

- Atkin, C. K. (1973). *New model for mass communication research*. New York: The Free Press.
- Klapper, J. T. (1960). *The effect of mass communication*. New York: The Free Press.
- Mowen, J. C. & Minor, M. (1998). *Consumer Behavior*. (5th ed). Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

แบบสอบถาม

เรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ทรรศนคติ และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง ที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร”

แบบสอบถามเลขที่ _____

คำชี้แจง

เซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิต หรือสเต็มเซลล์ (Stem Cell) คือ เซลล์ตัวอ่อนของโลหิตซึ่งอาศัยอยู่ในไขกระดูก และจะเจริญเติบโตไปเป็นเซลล์ตัวแก่ ซึ่งได้แก่ เม็ดโลหิตแดง เม็ดโลหิตขาว และเกล็ดโลหิต

พฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์ คือการให้สเต็มเซลล์ เพื่อนำไปรักษาผู้ป่วยที่เป็นโรคเกี่ยวกับโลหิต ที่ไม่สามารถรักษาด้วยวิธีอื่น นอกจากการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ เพื่อเป็นการรักษาให้หายขาด

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ทรรศนคติ และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง ที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริจาค สเต็มเซลล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และเป็นส่วนประกอบในโครงการรายงานการศึกษาเฉพาะบุคคลในระดับปริญญาโทของการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

จึงขอความกรุณาในการตอบแบบสอบถามตามความรู้สึกละตรงกับสภาพความเป็นจริง ผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลที่ท่านให้ไว้เป็นความลับ กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล ซึ่งสำคัญมากสำหรับการศึกษารั้งนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ 1. ชาย

☐ 2. หญิง

2. อายุ

☐ 1. 18 – 25 ปี

☐ 2. 26 – 30 ปี

☐ 3. 31 – 35 ปี

☐ 4. 36 – 40 ปี

☐ 5. 41 – 45 ปี

☐ 6. 46 – 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ 1. ประถมศึกษา

☐ 2. มัธยมศึกษาตอนต้น

☐ 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

☐ 4. อนุปริญญา / ปวส.

☐ 5. ปริญญาตรี

☐ 6. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

☐ 1. นิสิต / นักศึกษา

☐ 2. ข้าราชการ

☐ 3. ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

☐ 4. พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ 5. พนักงานบริษัทเอกชน

5. รายได้ต่อเดือนโดยประมาณ

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท

☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท

☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท

☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท

☐ 5. 20,001 – 25,000 บาท

☐ 6. 25,000 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริจาคเติมเซลล์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านเพียงคำตอบเดียว

1. โดยปกติท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคเติมเซลล์จากสื่อต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. สื่อวิทยุ	☐ 2. สื่อโทรทัศน์
☐ 3. สื่อสิ่งพิมพ์	☐ 4. สื่ออินเทอร์เน็ต
☐ 5. สื่อพิเศษ	☐ 6. สื่อกิจกรรม
☐ 7. สื่อบุคคล	☐ 8. อื่นๆ (โปรดระบุ _____)

2. ท่านเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคเติมเซลล์จากสื่อต่อไปนี้หรือไม่

ข้อ	ประเภทของสื่อ	เคย	ไม่เคย
1	สื่อวิทยุ		
	- รายการวิทยุจุฬาฯ ขส.ทบ. คลื่น FM 102		
	- รายการรู้รักสามัคคี เพื่อแผ่นดิน คลื่น FM 103 MHz		
	- โครงการ “กรีนแชร์ริตี้” ตอน Volunteer คลื่นกรีนเวฟ FM 106.5		
2	สื่อโทรทัศน์		
	- รายการสโมสรสุขภาพ ทางช่อง 9		
	- รายการปัญหาชีวิตและสุขภาพ ทางช่อง 9		
	- รายการชีวิตจริงยิ่งกว่าละคร ทางช่อง Thai PBS		

ข้อ	ประเภทของสื่อ	เคย	ไม่เคย
3	สื่อสิ่งพิมพ์		
	- สารงานบริการโลหิต		
	- วารสารกาชาดสัมพันธ์		
	- แผ่นพับ “you are my type ปฏิบัติการตามหาคนพิเศษ”		
	- โปสเตอร์และป้ายโฆษณา “Stem Cell”		
4	สื่ออินเทอร์เน็ต		
	- www.stemcellthairedcross.com		
	- www.blooddonationthai.com		
	- www.redcross.or.th		
5	สื่อพิเศษ		
	- เสื้อยืด “I am Blood Donor and Stem Cell Volunteer”		
	- เสื้อยืด “Stem Cell : Cell for Life, Cell for Love”		
	- ถุงผ้า “You are my type”		
	- ตุ๊กตาเปเปอร์โมเดล “น้องปันปัน”		
	- ปากกาสเต็มเซลล์		
6	สื่อกิจกรรม		
	- งาน “มหิชน Healthcare 2011 : ลดทุกข์ เพิ่มสุข”		
	- โครงการ “สายโลหิต สายใจ”		
	- โครงการ “Find the Volunteer Inside You : ปลุกจิตอาสาในตัวคุณ”		
	- โครงการ “หนึ่งคนให้...หลายคนรับ กับไทยประกันชีวิต เพื่อสภากาชาดไทย”		
	- งานเสวนา “สเต็มเซลล์ รักษาได้ทุกโรคจริงหรือ?”		
	- งานเสวนา “Stem Cell : Cell ช่วยชีวิต”		
	- งานเสวนา “มะเร็งเม็ดเลือดขาว โรคร้ายที่รักษาหายขาดได้”		
	- งานเสวนา “สตรีไทยกับความเข้าใจเรื่องสเต็มเซลล์”		

ข้อ	ประเภทของสื่อ	เคย	ไม่เคย
7	สื่อบุคคล		
	- สมาชิกในครอบครัว		
	- เพื่อน / คนรู้จัก		
	- แพทย์ / พยาบาล / เจ้าหน้าที่รับบริจาค		
	- ดารา / นักร้อง / นักกีฬา / บุคคลที่มีชื่อเสียง		

ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อพฤติกรรมการบริจาคเพิ่มเติมเซลล์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านเพียงคำตอบเดียว

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	การบริจาคเพิ่มเติมเซลล์เป็นการสร้างคุณค่าให้กับชีวิต					
2	การบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ถือเป็นการทำบุญที่ได้กุศลสูงสุด					
3	การบริจาคเพิ่มเติมเซลล์เป็นสิ่งที่สังคมควรให้การยอมรับและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม					
4	การบริจาคเพิ่มเติมเซลล์เป็นแบบอย่างที่ดีในการเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น					
5	การบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ควรเป็นหน้าที่ที่พลเมืองพึงปฏิบัติ					
6	การบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ควรบริจาคด้วยความสมัครใจและไม่หวังผลตอบแทน					
7	การบริจาคเพิ่มเติมเซลล์ ถือว่าเป็นเรื่องใหม่ในสังคมไทย					

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
8	รัฐบาลควรมีการรณรงค์และสนับสนุนเรื่องการบริจาค สเต็มเซลล์อย่างจริงจัง					
9	การบริจาคสเต็มเซลล์ทำให้ได้ตรวจสุขภาพฟรี					
10	การบริจาคสเต็มเซลล์ทำให้ได้เข็มเกียรติยศ					
11	ขั้นตอนในการบริจาคสเต็มเซลล์มีความปลอดภัย					
12	ขั้นตอนในการบริจาคสเต็มเซลล์นั้นยุ่งยากและเสียเวลา					
13	บุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับการบริจาค สเต็มเซลล์ยังไม่น่าเชื่อถือพอ					
14	การบริจาคสเต็มเซลล์เป็นสิ่งที่น่ากลัว					
15	การบริจาคสเต็มเซลล์จะทำให้ร่างกายอ่อนแอลง					
16	การบริจาคสเต็มเซลล์มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค เช่น เอชวี 1 ไวรัส					
17	หลังจากการบริจาคสเต็มเซลล์แล้ว ต้องใช้เวลาในการ พักฟื้นร่างกายเป็นเวลานาน					
18	สเต็มเซลล์สามารถซื้อขายกันได้					
19	คนรวยเท่านั้นที่สามารถได้รับการผ่าตัดปลูกถ่าย สเต็มเซลล์					
20	การบริจาคสเต็มเซลล์ สามารถให้ได้เฉพาะคนที่มี สายเลือดเดียวกันเท่านั้น					

ส่วนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านเพียงคำตอบเดียว

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1	ท่านคิดว่าการได้บริจาคสเต็มเซลล์เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น เป็นสิ่งที่คุ้มค่าในชีวิต					
2	ท่านมองว่าการบริจาคสเต็มเซลล์ จะทำให้ท่านเป็นที่ ยอมรับในสังคม					
3	ท่านจะรู้สึกมีความสุขหากท่านได้บริจาคสเต็มเซลล์ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น					
4	ท่านจะไม่บริจาคสเต็มเซลล์ เพราะคิดว่าสุขภาพ ร่างกายของท่านไม่แข็งแรงพอ					
5	ท่านจะรู้สึกไม่มั่นใจ หากต้องบอกผู้อื่นว่าท่านอยากจะ บริจาคสเต็มเซลล์					
6	ท่านไม่สนใจเรื่องของคนอื่น จึงไม่คิดที่จะบริจาค สเต็มเซลล์เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น					
7	ท่านจะรู้สึกหงุดหงิดหากมีคนมาเชิญชวนให้ท่าน ร่วมแสดงความจำนงบริจาคสเต็มเซลล์					
8	ท่านคิดว่าผู้ที่บริจาคสเต็มเซลล์นั้นเป็นบุคคลที่น่า ขบถ					
9	ท่านคิดว่าผู้ที่บริจาคสเต็มเซลล์นั้นเป็นบุคคลที่น่า ยึดถือเป็นแบบอย่าง					
10	ท่านมองว่าผู้ที่บริจาคสเต็มเซลล์นั้นเป็นบุคคลที่อยาก เด่นดังและมีชื่อเสียงในสังคม					

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
11	ท่านเป็นคนที่เจ็บป่วยบ่อย จึงไม่เหมาะกับการบริจาค สเต็มเซลล์ให้กับผู้อื่น					
12	ท่านคิดว่าการบริจาคสเต็มเซลล์เป็นสิ่งที่น่าภูมิใจและ เป็นเกียรติแก่ตนเองและครอบครัว					
13	ท่านจะบริจาคสเต็มเซลล์เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น เพราะคน รอบข้างมองว่าท่านเป็นคนชอบทำบุญ					
14	คนรอบข้างมักมองว่าท่านเป็นคนใจแคบ จึงไม่น่าจะ บริจาคสเต็มเซลล์ให้กับผู้อื่น					
15	ท่านไม่กล้าบริจาคสเต็มเซลล์ เพราะคิดว่าตนเองมี พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค					
16	ท่านไม่กล้าบริจาคสเต็มเซลล์ เพราะคิดว่าตนเองเป็น คนที่กลัวเข็ม					
17	ท่านไม่กล้าบริจาคสเต็มเซลล์ เพราะคิดว่าตนเองจะ ไม่สามารถทนความเจ็บปวดจากการผ่าตัดได้					
18	ท่านคิดว่าการบริจาคสเต็มเซลล์จะทำให้ท่านดูอ่อนแอ ลงกว่าเดิม					
19	ท่านคิดว่าการบริจาคสเต็มเซลล์ไม่ใช่สิ่งสำคัญใน ชีวิตของท่าน					
20	ท่านเป็นคนละเอียดรอบคอบ จึงต้องการทราบข้อมูล ที่แน่ชัดในทุกขั้นตอนก่อนที่จะบริจาคสเต็มเซลล์					

ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการบริจาคสเต็มเซลล์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านเพียงคำตอบเดียว

1. ท่านมีความประสงค์ที่จะบริจาคสเต็มเซลล์หรือไม่

☐ 1. บริจาคแน่นอน (ตอบเฉพาะข้อ 2) ☐ 2. ไม่บริจาคแน่นอน (ข้ามไปตอบข้อ 3)

2. ท่านจะบริจาคสเต็มเซลล์อย่างแน่นอน เพราะเหตุผลใดต่อไปนี้

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1	เป็นการทำบุญที่ได้กุศล					
2	เป็นการช่วยเหลือผู้อื่น					
3	สงสารผู้ป่วยที่ต้องการรับบริจาคสเต็มเซลล์					
4	ต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม					
5	ต้องการให้คนในครอบครัวภูมิใจ					
6	ต้องการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น					
7	ต้องการตรวจสอบสุขภาพฟรี					
8	ต้องการได้เข็มที่ระลึก					
9	ต้องการส่วนลดในการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาล					
10	เชื่อมั่นในความปลอดภัยของขั้นตอนการบริจาค					

3. ท่านจะไม่บริจาศเต็มเซลล์อย่างแน่นอน เพราะเหตุผลใดต่อไปนี้

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	กลัวติดเชื้อโรค					
2	กลัวเข็ม					
3	กลัวเจ็บ					
4	กลัวสุขภาพอ่อนแอลง					
5	ไม่มั่นใจในขั้นตอนการบริจาค					
6	ไม่มั่นใจในบุคลากรทางการแพทย์					
7	สุขภาพไม่แข็งแรงพอ					
8	ไม่มีเวลา					
9	ไม่ทราบข้อมูลที่ชัดเจน					
10	ไม่สะดวกในการเดินทาง					

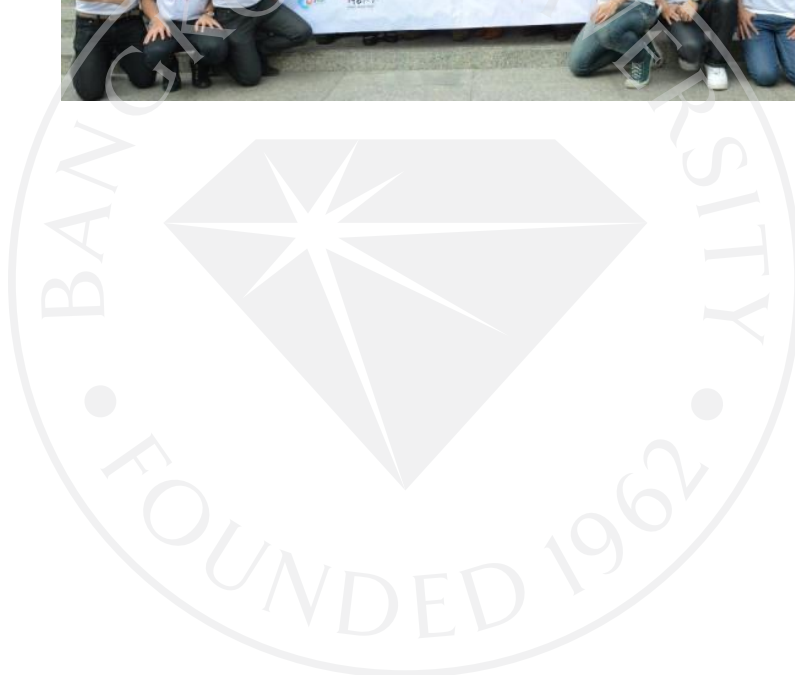
ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ท่านมีเกี่ยวกับการบริจาศเต็มเซลล์ ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริจาคสเต็มเซลล์
ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

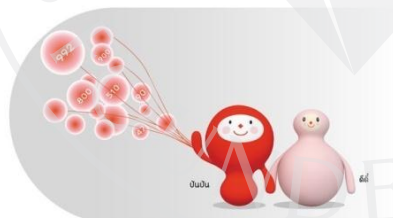
สื่อวิทยุ

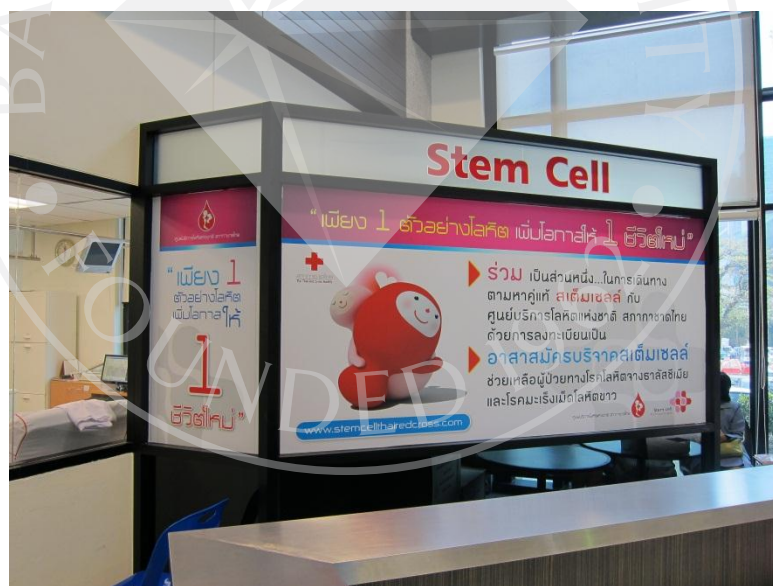

สื่อโทรทัศน์

สื่อสิ่งพิมพ์

สื่ออินเทอร์เน็ต

สื่อพิเศษ

สื่อกิจกรรม

สื่อบุคคล

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	ภัทรพร ประโยชน์ล้ำ
อีเมลล์	patty_pnatty@hotmail.com
ประวัติการศึกษา	ปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต (แรงงานและการจัดการทรัพยากรมนุษย์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประสบการณ์ทำงาน	เจ้าหน้าที่ลูกค้าสัมพันธ์ บริษัท ไชโย (ประเทศไทย) จำกัด

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ 28 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2555

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....ภักดิ์.....ประจักษ์.....อยู่บ้านเลขที่ 331727.....

ซอย.....ซอย 4.....ซอย 54.....ซอย 4.....ถนน.....ลาดพร้าว.....ตำบล/แขวง.....ลาดพร้าว.....

อำเภอ/เขต.....ลาดพร้าว.....จังหวัด.....กทม.....รหัสไปรษณีย์.....10230.....

เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว.....7530301329.....

ระดับปริญญา ☐ ตรี ☒ โท ☐ เอก

หลักสูตร.....นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต.....สาขาวิชา.....คณะ.....บัณฑิตวิทยาลัย.....

ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ" ฝ่ายหนึ่ง และ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ" อีกฝ่ายหนึ่ง

ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตกลงทำสัญญากันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์หัวข้อ.....ความสัมพันธ์ระหว่างงานการเปิดรับข่าวสาร ทัศนคติ และแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง.....กับพฤติกรรมกรรมการบริหารระดับสูงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.....

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร.....นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต.....ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (ต่อไปนี้จะเรียกว่า "สารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์")

ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่มีการกำหนดระยะเวลาในการนำสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เข้าต้นฉบับหรือสำเนาอื่น ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาลิขสิทธิ์ในสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่นๆ เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกทำซ้ำ เผยแพร่ หรือโฆษณาได้ ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิยินยอมรับผิดชอบและชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาโดย
ละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ
(ภัทรพร ประโยชน์จำ)

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ
(ดร.ชนันนา รอดตัญญู)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด

ลงชื่อ.....พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิวพร หวังพัฒนวงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ.....พยาน
(จินตนา คงแก้ว)